

รายงานการวิจัย

การวิเคราะห์การแปลเอกสารทางธุรกิจ
จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

รศ.ดร.พัชรี โภคาสัมฤทธิ์

เมษายน 2553

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
118 ถนนเสรีไทย คลองจั่น บางกะปิ
กรุงเทพมหานคร 10240
ประเทศไทย

โทร : 662-375-8972

โทรสาร : 662-374-2759

Email : rcadmin@nida.nida.ac.th

©ปี พ.ศ. 2552 โดย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

สงวนสิทธิ์: ลิขสิทธิ์เป็นของผู้วิจัย และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ มีสิทธิ์นำไปเผยแพร่ได้
หากผู้วิจัยจะนำไปเผยแพร่ต้องระบุว่าได้รับทุนจากสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ข้อความและความคิดเห็นในสิ่งพิมพ์ฉบับนี้เป็นของผู้เขียน/คณะวิจัย มิใช่ของสถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ขอสงวนสิทธิ์ที่จะไม่รับผิดชอบ
ต่อความเสียหาย ที่เกิดขึ้นกับบุคคลหรือทรัพย์สินอันเป็นผลมาจากสิ่งใดในรายงานฉบับนี้

คำนำ

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์การแปลเอกสารทางธุรกิจจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการทำหน้าที่เป็นรองศาสตราจารย์ในคณะภาษาและการสื่อสาร ผู้รับผิดชอบการสอนวิชาการแปลอังกฤษเป็นไทยในระดับบัณฑิตศึกษา และเป็นผู้มีประสบการณ์การแปลอังกฤษเป็นไทยและไทยเป็นอังกฤษ และจากความสนใจในศาสตร์การแปลและได้ทำวิจัยในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการแปล ตลอดจนเคยเป็นคอลัมน์นิสต์ในหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ “Translate It” จากประสบการณ์และหน้าที่ที่รับผิดชอบได้พบประเด็นทางทฤษฎีการแปลและการปฏิบัติวิชาชีพการแปลหลายประเด็นที่น่าสนใจและค้นคว้าให้ลึกซึ้ง เพื่อพัฒนาศาสตร์แห่งการแปล และเพื่อนำความรู้ที่ได้มาใช้ในการสอนวิชาแปล ปรับปรุงเอกสาร ตำราการแปล และแก้ปัญหาในการแปลที่ยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์

ผู้เขียนขอขอบคุณสำนักวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ที่ให้ทุนวิจัยหัวข้อนี้ และขอขอบคุณนโยบายการส่งเสริมการทำวิจัยของสถาบันที่ทำให้นักวิจัยได้มีกำลังในการทำวิจัยในหัวข้อที่ตนสนใจได้มากขึ้น

รองศาสตราจารย์ ดร.พัชรี โภคาสัมฤทธิ์

เมษายน 2553

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
บทคัดย่อ	ข
บทที่ 1 บทนำ	
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. ความสำคัญของการวิจัย.....	2
3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
4. ขอบเขตของการวิจัย	3
5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	3
บทที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ภาษาอังกฤษธุรกิจ.....	4
ทฤษฎีการแปล	5
ทฤษฎีอรรถศาสตร์.....	6
ชนิดของการแปล	7
การยืมคำ	9
เรื่องแต่งและเรื่องจริง	10
ภาษาและวัฒนธรรม.....	10
สภาพของการแปลอังกฤษเป็นไทยในปัจจุบัน	11
คุณสมบัติของนักแปล	11
ลักษณะของงานแปลที่ดี.....	12
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
การเก็บข้อมูล	13
การวิเคราะห์ข้อมูล	14
การสรุปข้อมูล	14
การอภิปรายผลการศึกษา	14
การเสนอแนะ	14
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
1. ผลการวิเคราะห์เพื่อหาเทคนิคการแปล	15
2. ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถามเรื่องการใช้เทคนิคการแปล.....	29

บทที่ 5	สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	
	สรุปผลการวิจัย	31
	อภิปรายผลการวิจัย.....	32
	สรุปการแสดงความคิดเห็นของนักแปลเกี่ยวกับการแปลอังกฤษธุรกิจเป็นไทย	37
	ข้อเสนอแนะ	37
ภาคผนวก ก	.....	38
ภาคผนวก ข	.....	40
บรรณานุกรม	.....	42

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์การแปลเอกสารทางธุรกิจจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

An Analysis of English to Thai Business Document Translation

การวิจัยนี้ มุ่งวิเคราะห์การแปลภาษาอังกฤษธุรกิจเป็นภาษาไทย โดยมีข้อมูลเป็นเอกสารทางภาษาอังกฤษที่มีการแปลเป็นภาษาไทย ที่ครอบคลุมเนื้อหาด้านธุรกิจ จำนวน 715 ชิ้น โดยมีจุดประสงค์เพื่อหาเทคนิคการแปลและตัวอย่างการแปล และเพื่อสอบถามนักแปลอังกฤษธุรกิจถึงเทคนิคการแปลที่ใช้ โดยขอให้เรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ผลการวิจัยพบเทคนิคที่ใช้จำนวน 19 เทคนิค เช่น การแปลตรงตัว การแปลเป็นความหมายที่สอง การใช้วาทก การใช้คำยืม ผลจากการสำรวจความสำคัญของเทคนิคที่ใช้ 14 ลำดับ ได้พบว่านักแปล 12 คนที่ตอบแบบสอบถามใช้เทคนิคการแปลตรงตัว การแปลเป็นความหมายที่สอง การใช้ความหมายแฝงและความหมายโจ่งแจ้ง การใช้ความหมายกว้างและความหมายแคบ และการใช้คำยืม ในลำดับต้นๆ ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิเคราะห์เทคนิคและได้เสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ ตลอดจนหัวข้อวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ควรวิเคราะห์ต่อไป

คำสำคัญ: การแปล ภาษาอังกฤษธุรกิจ ภาษาศาสตร์ประยุกต์

Abstract

An Analysis of English to Thai Business Document Translation

This study analyses Business English translation into Business Thai. The data consist of 715 Business English documents which were translated and published. The main purposes of the research are to find the translation techniques and their examples, and to find out by questionnaires to Business-English Thai translators about their most important techniques employed in their translation. The result of the first purpose are the 19 translation techniques such as one to one equivalent, secondary meaning, implicit and explicit meaning, generic and specific meaning and loan translation. From the questionnaires in which 12 translators were asked to rank their most important 14 translation techniques, it was found that, one to one equivalent, secondary meaning, implicit and explicit meaning and loan translation were among the most important choices. Results on different techniques found are discussed and implication and further research topics are suggested.

Key words: Translation, Business English, Applied Linguistics

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันงานแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเป็นวิธีการสื่อสารเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีและวัฒนธรรมที่สำคัญที่สุดวิธีหนึ่ง ในแต่ละวันมีการสื่อสารทางธุรกิจที่ต้องอาศัยการแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเพื่อสื่อความหมายและมีการยืมคำภาษาอังกฤษมาใช้ในภาษาไทยเพื่อความสะดวกในการติดต่อธุรกิจ ซึ่งอาจเป็นธุรกิจในการถ่ายทอดเทคโนโลยี การศึกษา การสันทนการและการสื่อสาร การบัญญัติศัพท์คำยืมภาษาอังกฤษซึ่งเป็นงานของราชบัณฑิตยสถานกลายเป็นงานที่ต้องพยายามทำให้ทันกับกระแสคำยืมที่หลั่งไหลเข้ามาในภาษาไทยและการใช้ภาษาไทยที่มีคำยืมภาษาอังกฤษมาแทรกดังที่เห็นกันอยู่ทั่วไปในปัจจุบัน การใช้คำยืมจากภาษาอังกฤษในการใช้ภาษาไทยเพื่อการทำธุรกิจนี้เป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจจากนักวิชาการและนักธุรกิจ ตลอดจนราชบัณฑิตยสถานในฐานะหน่วยงานที่ทำหน้าที่บัญญัติศัพท์ที่ยืมมาใช้ในภาษาไทย เนื่องจากมีแนวคิดในการอนุรักษ์ภาษาไทยที่มุ่งให้ภาษาไทยมีเอกภาพ โดยพยายามใช้ภาษาอื่นเช่นภาษาอังกฤษเท่าที่จำเป็นเท่านั้น ซึ่งในกรณีนี้ก็ต้องใช้ศัพท์บัญญัติให้มากขึ้น และต้องบัญญัติศัพท์ได้เหมาะสมและตรงความหมาย ศัพท์บัญญัติต้องไม่ยากเกินกว่าจะใช้ได้โดยสะดวก และยังคงเป็นศัพท์ที่ตรงกับความต้องการในการใช้ กล่าวคือต้องให้ความสำคัญต่อการจัดลำดับความต้องการด้วย จึงจะมีประโยชน์ในการใช้ภาษาตามที่ปฏิบัติจริง วิธีสำรวจความต้องการใช้ศัพท์วิธีหนึ่งก็คือต้องสำรวจเอกสารธุรกิจที่แปลเป็นภาษาไทย หรือการใช้เอกสารควบกันทั้งสองภาษาจึงจะได้ข้อมูลที่เหมาะสม เอกสารทางธุรกิจที่จำเป็นต้องแปลเป็นภาษาไทยมีหลายรูปแบบและในการเสนอต่อผู้อ่านจะมีทั้งที่เสนอแต่ฉบับแปล และที่เสนอควบคู่มาทั้งฉบับภาษาอังกฤษและฉบับที่แปลเป็นไทย ทั้งนี้เนื่องจากในโลกธุรกิจมีผู้รู้ภาษาอังกฤษมากขึ้นจนสามารถอ่านได้คล่องแคล่ว โดยไม่ต้องอาศัยภาษาไทย และยังมีนักธุรกิจที่อ่านภาษาอังกฤษได้ไม่คล่อง จึงต้องอาศัยการอ่านฉบับแปลหรืออาจอ่านควบคู่กันทั้งต้นฉบับและฉบับแปลเพื่อความเข้าใจที่ไม่ผิดพลาด หรือเพื่อป้องกันความเสียหายทางธุรกิจอันเนื่องมาจากการสื่อความหมาย นอกจากคำศัพท์ทางด้านธุรกิจที่เป็นลักษณะเฉพาะของงานแปลธุรกิจแล้ว ข้อเขียนทางธุรกิจอาจมีโครงสร้างและลักษณะเฉพาะอื่นๆ ที่ทำให้ต้องใช้เทคนิคทางการแปลที่อาจแตกต่างไปจากการแปลภาษาโดยทั่วไป และอาจมีเทคนิคสำคัญที่ใช้มากกว่าในการแปลภาษาเฉพาะด้านเพื่อจุดประสงค์อื่นๆ เช่น การแปลทางวิทยาศาสตร์ หรือการแปลเรื่องแต่ง (fiction) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการแปลทางธุรกิจมีลักษณะ เทคนิค และจุดประสงค์ตลอดจนรูปแบบทางภาษาที่อาจแตกต่างไปจากการแปลชนิดอื่นๆ ซึ่งอาจไม่ต้องการความฉับไว และความแม่นยำเท่าการแปลทางธุรกิจ นับเป็นการแปลชนิดหนึ่งที่ควรศึกษาให้เข้าใจลึกซึ้ง เพื่อประโยชน์ทั้งในด้านภาษาธุรกิจการแปลเฉพาะด้านทางธุรกิจและในด้านการเรียนการสอนวิชาแปล

2. ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการประมวลทฤษฎีทางด้านภาษาศาสตร์ (linguistics) ภาษาศาสตร์ประยุกต์ (Applied Linguistics) อรรถศาสตร์ (Semantics) ภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ (English for specific Purposes) และการแปล (Translation) เพื่อวิเคราะห์การแปลภาษาอังกฤษธุรกิจออกเป็นภาษาไทย โดยแบ่งประเด็นสำคัญออกเป็น

1) ประเด็นทางด้านภาษาศาสตร์ ซึ่งมีรายละเอียดเป็นการสำรวจภาษาอังกฤษธุรกิจที่มีการแปลออกเป็นภาษาไทย ทำให้ทราบลักษณะของภาษาอังกฤษธุรกิจในด้านของโครงสร้างภาษา ตลอดจนคำศัพท์สำนวนที่ใช้ในการทำธุรกิจด้านต่างๆ ที่มีความสำคัญการทำธุรกิจในประเทศไทย

2) ทางด้านอรรถศาสตร์หรือด้านความหมายการสำรวจการแปลภาษาอังกฤษธุรกิจเป็นภาษาไทย ทำให้เห็นรูปแบบการถ่ายทอดความหมายโดยผ่านขั้นตอนการอ่านภาษาต้นฉบับ การตีความและนำความหมายมาถ่ายทอดเป็นภาษาไทย ซึ่งก็คือการเขียนลงเป็นภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงความหมายของคำศัพท์ทำให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของภาษาไปตามกระแสการทำธุรกิจ เช่น การเปลี่ยนความหมายของคำว่า aggressive ซึ่งเคยแปลว่าก้าวร้าว เป็น เชิงรุก เป็นต้น

3) ทางด้านการแปล การสำรวจการแปลเฉพาะด้านมีความสำคัญในแง่ของการสำรวจคำแปลของวงศัพท์ การเปลี่ยนความหมายของวงศัพท์ การใช้เทคนิคต่างๆ ในการถ่ายทอดความหมาย การใช้คำยืมและศัพท์บัญญัติ ตลอดจนการใช้สำนวนและใช้ภาษาในเชิงสร้างสรรค์อื่นๆ ในการแปล ตลอดจนเทคนิคการขัดเกลาสำนวน และการตรวจทานการแปล ซึ่งก้าวหน้าขึ้นกว่าการแปลในยุคแรกๆ มาก

4) ทางด้านการใช้ผลการวิจัยเป็นข้อมูลในการเรียนการสอนวิชาแปล ในฐานะวิชาในหลักสูตรทางภาษา ข้อมูลที่ใช้จากการวิเคราะห์การแปลจากภาษาอังกฤษเฉพาะด้าน เช่น ภาษาอังกฤษธุรกิจ เช่นนี้มีความสำคัญในการสอนแปลภาษาเป็นอย่างยิ่ง เพราะการแปลเป็นวิชาชีพที่ต้องอาศัยการฝึกฝนเพื่อออกไปทำการแปลในโลกธุรกิจในชีวิตจริง แบบฝึกหัดที่ใช้ฝึกฝนจึงต้องนำมาจากการแปลในโลกธุรกิจในปัจจุบัน เป็นข้อมูลที่ใช้ศึกษาระดับชนิดและหัวข้อที่ได้รับความสนใจในการแปลธุรกิจ ตลอดจนวงคำศัพท์ที่ควรฝึกฝนในการศึกษาการแปล

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งวิเคราะห์งานแปลเอกสารภาษาอังกฤษทางธุรกิจเป็นภาษาไทย ในด้าน/ประเด็นต่างๆ ต่อไปนี้

- 1) เทคนิคในการแปลที่สำคัญ (translation techniques) และตัวอย่าง
- 2) การใช้คำยืม (loan words) และตัวอย่าง
- 3) รูปแบบทางภาษาศาสตร์ที่โดดเด่น (linguistic forms)
- 4) การเรียงลำดับเทคนิคการแปลที่สำคัญและใช้มาก

4. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยมุ่งวิเคราะห์งานแปลภาษาอังกฤษทางธุรกิจหรือภาษาธุรกิจที่เขียนเป็นภาษาอังกฤษที่ใช้กันอยู่ในประเทศไทยที่มีการแปลเป็นภาษาไทย หรือการใช้สองภาษาควบคู่กัน โดยอาจเป็นเอกสารที่เสนอควบคู่กันทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทย หรือเป็นเอกสารที่เสนอเฉพาะภาษาไทยที่แปลมาแล้วที่ผู้วิจัยสามารถหาต้นฉบับภาษาอังกฤษมาใช้ประกอบในการวิเคราะห์ได้โดยจะครอบคลุมการวิเคราะห์เทคนิคที่โดดเด่นในการแปลธุรกิจ ชนิดและรูปแบบของการยืมคำ และรูปแบบทางภาษาศาสตร์ที่โดดเด่นในภาษาแปลธุรกิจ โดยจะใช้กรอบการวิจัยตามทฤษฎีการแปล (Larson 1998, Newmark 1988, Bell 1991) ทฤษฎีทางอรรถศาสตร์ (Kreidler 1998, Larson and Segal 1995,) และทฤษฎีการสื่อความหมายข้ามวัฒนธรรม (Cross-cultural theories) (Thriveni 2002, Amovanetal, 1998)

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

- 1) ผลของการวิจัยเทคนิคการแปลทางธุรกิจ จะเป็นประโยชน์ในการสอนวิชาการแปล โดยเฉพาะการเลือกเทคนิคและการแก้ปัญหาการแปลด้วยการใช้เทคนิคที่เหมาะสมแทนการแปลโดยไม่มีหลักการ
- 2) ผลการวิเคราะห์จะนำไปสู่การเลือกแบบฝึกหัดการแปลทางธุรกิจ และตัวอย่างที่ทันสมัยและตรงประเด็นในการฝึกฝนการแปล
- 3) ผลการวิเคราะห์เป็นการทดสอบทฤษฎีการแปล ทำให้เกิดความเข้าใจลุ่มลึกถึงการนำทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการแปลเชิงปฏิบัติโดยเฉพาะในด้านการแปลธุรกิจ
- 4) ผลการวิจัยจะนำไปสู่การสร้างตำราการแปลอังกฤษเป็นไทยในระดับก้าวหน้าและเฉพาะด้าน ซึ่งจะทำให้เกิดการปรับปรุงคุณภาพการแปลธุรกิจในปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพและช่วยพัฒนาศาสตร์การแปล ต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ภาษาอังกฤษธุรกิจ (Business English)

ธุรกิจ (Business) หมายถึง การทำงานที่เกี่ยวกับการผลิต (production) การซื้อและการขาย (buying and selling) สินค้าและบริการ เช่น อาชีพที่มีกิจกรรมที่ทำให้ได้กำไร (Collins Cobuild Dictionary 1995)

ธุรกิจ (business) เป็นคำที่ใช้พูดเกี่ยวกับสินค้าและบริการที่บริษัทสามารถขายได้

ธุรกิจ (business) คืองานและกิจกรรมอื่นที่ทำในฐานะที่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำโดยไม่ได้ทำเพื่อความบันเทิง (Modern English Thai Dictionary, 2546)

ภาษาอังกฤษธุรกิจ (English for Business) เป็นสาขาของภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ (English for Specific Purposes) ซึ่งหมายถึงภาษาอังกฤษที่มีเนื้อหาเน้นการธุรกิจประเภทต่างๆ เช่น การซื้อ การขาย การตลาด การเงิน การผลิต การจัดการ การโฆษณา และการทำเอกสารต่างๆ ที่ใช้ในการทำธุรกิจ ดังนั้น จึงมีศัพท์สำนวนที่เกี่ยวข้องกับสาขาธุรกิจเหล่านี้เป็นส่วนใหญ่ จนเกิดเป็นเอกลักษณ์ที่แตกต่างจากภาษาอังกฤษทั่วไป ซึ่งในการสำรวจเนื้อหาของภาษาอังกฤษธุรกิจจะพบว่าขอบเขตของภาษาครอบคลุมหัวข้อดังต่อไปนี้ (Trappe and Tullis 2005) Companies, Leadership, Strategy, Pay, Development, Marketing, Outsourcing, Finance, Recruitment, Counterfeiting, Markets, Lobbies, Communication, Logistics, Innovation และในการสำรวจหน้าที่ (functions) ของภาษาอังกฤษธุรกิจจะพบหัวข้อดังต่อไปนี้ ในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อเป็นสื่อในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและการทำธุรกิจ (Chilver, 1988) Factory production, International marketing, Advertising, Transport and distribution, The office, Business meetings, Personnel management, Finance and accounting, The board of directors, Business decisions, Information technology, Stocks, shares and take-overs, Money and banking, Insurance, Exporting, Government and business

ทฤษฎีการแปล

การแปลคือการเปลี่ยนรูปแบบ (form) จากภาษาต้นฉบับ (source language) ไปเป็นภาษาแปล (receptor language) โดยไม่เปลี่ยนความหมาย (meaning) และการแปลที่ดีจะต้องยังคงไว้ซึ่งรสชาติ อารมณ์ ความตั้งใจ ตลอดจนผลของภาษา (force) ที่มีต่อผู้อ่าน (Larson 1998, Newmark 1992) ภาษาแปลจะต้องเป็นธรรมชาติ ชัดเจน และถูกต้อง โดยไม่มีการตัดทอน เพิ่มเติม หรือบิดเบือนไปตามความเห็นของผู้แปลด้วย (Larson 1998)

ขั้นตอนในการแปลตามความคิดของ Larson (1998) ประกอบด้วย 1) การศึกษาภาษาต้นฉบับอย่างระมัดระวังทั้งในแง่ของคำศัพท์ โครงสร้างทางไวยากรณ์ สถานการณ์แวดล้อมในการสื่อความหมาย และองค์ประกอบทางวัฒนธรรม 2) นำองค์ประกอบเหล่านี้มาวิเคราะห์และหาความหมาย 3) เขียนความหมายที่ได้ลงเป็นภาษาแปลโดยใช้หลักไวยากรณ์และรูปแบบที่ถูกต้องของภาษาแปล รวมทั้งหากมีประเด็นทางวัฒนธรรม ด้วย ตามขั้นตอนดังแผนภูมิต่อไปนี้

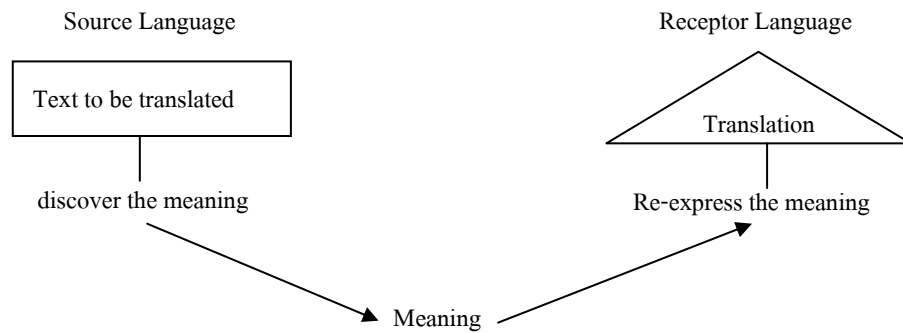

Figure 1: Larson's Translation Process

ทฤษฎีอรรถศาสตร์

นักวิชาการทางภาษาและความหมายได้ให้คำจำกัดความของอรรถศาสตร์ หรือวิชาที่ว่าด้วยความหมายไว้หลายนิยาม ดังเช่น

Katz (1972) กล่าวว่า อรรถศาสตร์คือการศึกษาคำความหมายของภาษาดังที่ได้แสดงไว้ในข้อความที่เป็นเนื้อหาโดยแยกออกจากการศึกษาโครงสร้างของภาษาและการออกเสียง

Bell (1991) กล่าวว่า ภาษาเป็นโครงสร้างที่มีรูปแบบ เรียกว่า “รหัส” ซึ่งประกอบด้วยหน่วยที่จะรวมกันเพื่อแสดงความหมายและในขณะเดียวกันภาษาก็จะมีระบบของการสื่อความหมายในรูปแบบที่ผ่าน “รหัส” เหล่านี้เพื่อหมายถึงสิ่งต่างๆ จนเกิดเป็นการสื่อสารที่มีคุณค่าคือเข้าใจกันได้

Larson (1998) แสดงทฤษฎีทางความหมายว่ามีสองระดับคือ ระดับโครงสร้างลึก (deep structure) และระดับโครงสร้างผิว (surface structures) โครงสร้างลึกก็คือความหมายที่ต้องการจะสื่อหรือความหมายที่แท้จริง (meaning) ส่วนเมื่อสื่อความหมายจะใช้รูปแบบที่เลือกให้เหมาะสมกับตัวความหมาย จุดประสงค์ และสถานการณ์ซึ่งก็คือรูปแบบ (form) ของโครงสร้างผิว เช่น เมื่อเราหิวน้ำ และต้องการขอน้ำดื่ม นั่นก็คือโครงสร้างลึก เราอาจพูดได้หลายรูปแบบเป็นโครงสร้างผิว เช่น

หิวจัง ขอน้ำกินหน่อย
 ขอน้ำหน่อย คอแห้งแล้ว
 ขอกินน้ำหน่อย หิวน้ำ

ทุกสำนวนมีความหมายตามโครงสร้างลึก แต่มีรูปแบบต่างๆ กันได้ตามแต่ผู้พูดจะเห็นเหมาะสม การสื่อความหมายจึงรวมไปถึงการเลือกใช้ภาษาตามสถานการณ์ (communication situation) เช่น ต้องการถาม บอกเล่า แสดงความโกรธ แสดงความพอใจ ก็จะเลือกโครงสร้างผิวที่แสดงสถานการณ์เหล่านี้ควบคู่ไปกับการเลือกคำ และ โครงสร้างประโยค

หน่วยทางอรรถศาสตร์ (Semantic Units) ลาร์สัน (1998) แบ่งชั้นของอรรถศาสตร์ออกเป็น

สรรพสิ่ง (things) ได้แก่สิ่งมีชีวิตทั้งหลายที่เป็นธรรมชาติ และเหนือธรรมชาติ และสิ่งที่ไม่
 มีชีวิต เช่น เล็ก ผี เทพ หิน จักรภพ ความคิด และเลือด

เหตุการณ์ (events) ได้แก่การกระทำ การเปลี่ยนแปลงสถานะ และประสบการณ์ เช่น กิน วิ่ง คิด
 ละลาย ยืด และขี้ม

การขยายความ (attributes) อาจเป็นในแง่ของคุณภาพและปริมาณของสรรพสิ่ง หรือเหตุการณ์ เช่น ยาว หนา นุ่ม อย่างซ้ำๆ เล็กน้อย และทุกอย่าง

ความสัมพันธ์ (relations) ได้แก่ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยทางอรรถศาสตร์ที่กล่าวมาข้างต้น เช่น กับ โดย เพราะว่า ตั้งแต่ และ ดังนั้น หลังจาก

อาจสรุปหน่วยของอรรถศาสตร์ได้ว่า

สรรพสิ่ง	ก็คือ	คำนาม และสรรพนาม
เหตุการณ์	ก็คือ	คำกริยา
การขยายความ	ก็คือ	คำคุณศัพท์ คำวิเศษณ์
ความสัมพันธ์	ก็คือ	คำเชื่อม บุพบท คำที่แสดงหน้าที่ทางไวยากรณ์อื่นๆ

Larson (1998) ยังได้แบ่งความหมายออกเป็น

1. ชื่อที่ใช้เรียกงาน (referential meaning) ที่หมายถึงสรรพสิ่ง เหตุการณ์ การขยายความ และความสัมพันธ์ที่มนุษย์สามารถสังเกตเห็นหรือจินตนาการได้
2. ความหมายของจัดเรียงคำ (organizational meaning) ก็คือการนำข้อมูลที่ต้องการจะสื่อมาจัดเรียงเข้าด้วยกันให้เกิดความหมายตามต้องการ ซึ่งรวมทั้งการใช้ไวยากรณ์ของภาษาให้ถูกต้องด้วย
3. ความหมายของสถานการณ์ (situational meaning) หมายถึง ปัจจัยต่างๆ ที่ล้อมรอบการสื่อความหมายทางภาษา เช่น เพศ อายุ เวลา สถานะทางสังคม ความสัมพันธ์ และพื้นฐานทางวัฒนธรรมของผู้ส่งและรับความหมาย

ชนิดของการแปล

Newmark (1988) ได้บรรยายการแปลโดยแบ่งชนิดของการแปลออกเป็นหลายชนิดที่สำคัญได้แก่

1. การแปลคำต่อคำ (Word-for-word) ซึ่งในปัจจุบันจะใช้ก็เฉพาะเพื่อการวิเคราะห์ภาษาเพื่อหาข้อมูลทางภาษาศาสตร์
2. การแปลตรงตัว (literal) เป็นการแปลโดยไม่คำนึงถึงบริบท เป็นการถ่ายทอดความหมายของคำและโครงสร้างทางไวยากรณ์จากภาษาต้นฉบับเป็นภาษาแปลให้ใกล้เคียงกันที่สุด
3. การแปลตามหลักอรรถศาสตร์ (Semantic translation) เป็นการแปลเพื่อถ่ายทอดความหมายเป็นสำคัญ และพยายามปรับโครงสร้างประโยคเพื่อให้บรรลุถึงความหมายที่ต้องการถ่ายทอดให้มากที่สุด

การยืมคำ (loan words)

ในปัจจุบันมีการยืมภาษาอังกฤษมาใช้ในภาษาไทยมากขึ้นทุกขณะ แม้แต่ในพจนานุกรมภาษาไทยเองก็มีการแสดงความหมายของคำต่างชาติเพิ่มขึ้น ส่วนมากมาจากภาษาอังกฤษ คำยืมของไทยจากต่างชาติมีมากขึ้นทั้งในแง่ของจำนวนและสาขาวิชา อัจฉรา วงศ์โสธร (1983) ในการศึกษาเรื่องประมวลศัพท์วิชาการศึกษารวมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ และฉบับแก้ไขใน 1978 ได้แสดงให้เห็นว่ามีคำศัพท์ไทยที่ได้จากภาษาอังกฤษ 321 และ 667 คำตามลำดับ ในพจนานุกรมการวิจัยสังคมศาสตร์ 1982 มีการยืมคำภาษาอังกฤษ 902 คำมาสร้างเป็นคำภาษาไทย ในขณะที่จากภาษาบาลีและสันสกฤต และมีแค่ 37 คำ ส่วนที่เป็นการทับศัพท์ไทย ใน Competed – Vocabulary Book of Automatic Engineering เขียนโดย Teerayuth (1993) มีคำยืม 651 คำ และคำศัพท์บัญญัติ 3,800 คำ และในพจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา โดยราชบัณฑิต (1989) มีคำยืม 104 คำ และศัพท์บัญญัติ 1,300 คำ

เนื่องจากการถ่ายโอนเทคโนโลยีและทำธุรกิจ ปัจจุบันต้องอาศัยทั้งความเร็วและความแม่นยำ และบางครั้งบริบทของภาษาก็มีน้อยหรือไม่มีเลย คำที่ต้องแปลต้องเข้าใจในทันทีแม้เมื่ออยู่โดดๆ บางครั้งการบัญญัติศัพท์ของราชบัณฑิตยสถาน ทำได้ไม่ทันต่อการถ่ายเทเทคโนโลยี ซึ่งเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะทางด้านสารสนเทศ หรือด้านคอมพิวเตอร์ โดยทั่วไปศัพท์ที่เข้ามาพร้อมเทคโนโลยี จะประกอบด้วย

1. ศัพท์ทั่วไป (general English) ซึ่งใช้ในเรื่องที่มีผลต่อคนทั่วไป ไม่เฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง เช่น ศัพท์ทางการอุปโภคบริโภค เครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์สื่อสารหรือคมนาคม เนื่องจากจะใช้กันแพร่หลายในเวลาอันรวดเร็ว ถึงจะใช้คำทับศัพท์ในระยะแรกๆ แต่จะเป็นที่เข้าใจกันจนบางครั้งเมื่อศัพท์บัญญัติออกมากลับไม่เป็นที่นิยม เช่น ศัพท์ที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์รถยนต์ และศัพท์ทางการศึกษา

2. ศัพท์เฉพาะด้าน (jargon) ใช้กันเฉพาะผู้ที่อยู่ในวงการวิชาการเดียวกัน จึงรู้จักในหมู่ผู้ใช้จริงๆ จำนวนไม่มาก ส่วนใหญ่จะใช้การยืมคำหรือทับศัพท์ เช่น ศัพท์ทางการแพทย์ ชื่อยา หรือผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับยา ศัพท์ทางแพ่งเช่น เกม วิศวกรรม และสารสนเทศ การบัญญัติศัพท์ทำได้ไม่ทันและไม่ทั่วถึงต้องอาศัยการยืมคำและการบรรยายประกอบเมื่อแปล

เรื่องแต่งและเรื่องจริง (Fiction and Non-fiction)

เรื่องแต่งคือเรื่องที่ถูกเขียนขึ้นจินตนาการแต่งขึ้น เป็นการเขียนเชิงสร้างสรรค์ซึ่งเมื่ออ่านแล้วก็ทราบว่าเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นมา อาจจะแปลกใหม่จนเหมือนการหนีให้หลุดพ้นจากโลกแห่งความเป็นจริง (real world) Deniel J. Kurland (2000) กล่าวว่า เรื่องแต่งอาจมองดูเหมือนจริงมากที่สุดๆ ที่ไม่มีความจริงอยู่ในเรื่องเลยก็ได้ เป็นความหมายของผู้แต่งที่จะเขียนให้เหมือนจริง และบางครั้งเรื่องที่แต่งขึ้นอาจไปกระทบใจของผู้อ่านในแง่ลบหนึ่ง ทำให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกร่วมอย่างจริงจังและเห็นคล้อยตามไปด้วยก็ได้ ในบางแง่มุมของงานแปลธุรกิจจะมีลักษณะการแปลเรื่องแต่งอยู่ด้วย แต่จะมากขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของธุรกิจ เช่น ธุรกิจโฆษณา่อมชักจูงใจมากกว่าการธนาคาร จึงมีลักษณะของการแปลเรื่องแต่งมากกว่าการแปลการธนาคาร เป็นต้น (retrieved on Jan 19, 2009, <http://fen.wikipedia.org>).

เรื่องจริง (Non-fiction) เป็นเรื่องที่เขียนให้ผู้อ่านในฐานะข้อเท็จจริง (truth) เวลาแปลก็สามารถแปลได้ตรงตัวมากกว่างานแปลวรรณกรรมที่แต่งขึ้นซึ่งอาจต้องตีความ เรื่องจริงอาจไม่ต้องเขียนเพียงอย่างเดียวแต่อาจเสนอเป็นภาพถ่าย ตาราง หรือภาพยนตร์ที่ถ่ายทอดเหตุการณ์ตามจริงก็ได้ ตำราหรือเอกสารทางวิชาการที่เป็นเรื่องจริงมักแปลโดยผู้รู้ในศาสตร์แขนงนั้นๆ และอาจมีเนื้อหาที่ซับซ้อนจนทำให้ต้องอาศัยความรู้และประสบการณ์ทั้งในแง่ของเนื้อหาและเทคนิควิธีการแปลด้วย (retrieved on Jan 20, 2009, <http://knowledgerush.com>) งานแปลทางธุรกิจส่วนใหญ่จะเข้าข่ายการแปลเรื่องจริงเพราะมีลักษณะการให้ข้อมูลหรือการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการซึ่งไม่ต้องอาศัยการตีความ

ภาษาและวัฒนธรรม

ภาษามาจากวัฒนธรรม ดังนั้นถึงแม้การแปลจะเป็นด้านธุรกิจซึ่งมีลักษณะข้ามวัฒนธรรม แต่วัฒนธรรมในการทำธุรกิจของคนต่างชาติต่างภาษากันก็ยังมีแง่มุมที่แตกต่างกันได้ เช่น การทำงานแบบ "aggressive" ในวัฒนธรรมตะวันตกก็คือ "เชิงรุก" ซึ่งอาจจะ "กร้าวร้าว" เกินไปสำหรับคนไทยก็ได้ ดังนี้ ผู้แปลจะต้องเข้าใจทั้งภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของสำนวนและภาษานั้นและยังต้องถ่องแท้ในวัฒนธรรมของภาษาที่ตนแปลลงไว้ ภาษาหนึ่งอาจไม่สามารถถ่ายทอดอีกภาษาหนึ่งได้ทั้งหมด เพราะความหมายที่ภาษาต้นฉบับต้องการจะถ่ายทอดอยู่ในกรอบของภาษาศาสตร์สังคมของภาษาต้นฉบับ แต่จะต้องนำมาถ่ายทอดลงเป็นภาษาแปลซึ่งอยู่ในกรอบของภาษาและวัฒนธรรมที่แตกต่างจากกรอบของภาษาต้นฉบับ (Thrieni 2002) ดังนั้นหน้าที่ของผู้แปลจึงต้องปรับ (adapt) ให้สิ่งที่ต่างกันนั้นเข้ามาใกล้เคียงกันที่สุด แม้แต่ปรมาจารย์การแปลคือ Mildred M. Larson ก็กล่าวยอมรับว่าการแปลที่ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ก็อาจไม่สมบูรณ์ เพราะมีสิ่งที่ควบคุมไม่ได้ซึ่งก็คือวัฒนธรรมและลักษณะของภาษาศาสตร์สังคมของทั้งสองภาษาที่เกี่ยวข้อง (Larson 1998) หน้าที่ของผู้แปลก็ต้องเรียนรู้วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องให้มากที่สุด และต้องพยายามปรับงานแปลของตนให้สอดคล้องเพื่อการสื่อความหมายโดยไม่มุ่งหวัง "สูตรสำเร็จ" ใดๆ ในการแปล

สภาพของการแปลอังกฤษเป็นไทยในปัจจุบัน

จากการวิจัยถึงสภาพของการแปลอังกฤษเป็นไทยในปัจจุบัน (โกคาสัมฤทธิ์ 2006) ได้พบว่ามี การแปลเอกสารในหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ธุรกิจทั่วไป
2. การคมนาคมและการสื่อสาร
3. การศึกษาและวัฒนธรรม
4. การบันเทิงและสื่อมวลชน
5. การเงินการธนาคาร
6. การอุตสาหกรรม
7. วิทยาศาสตร์
8. การเกษตร
9. การทหาร

หัวข้อเหล่านี้เรียงตามลำดับความสำคัญและความต้องการ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการแปลธุรกิจเป็นการ แปลที่มีความต้องการมากที่สุด เพราะการดำเนินธุรกิจกับต่างชาติจะต้องอาศัยภาษาอังกฤษในการสื่อความ หมายจึงต้องแปลจากอังกฤษเป็นไทยสำหรับผู้บริหารและผู้ปฏิบัติที่ไม่เชี่ยวชาญภาษาอังกฤษ

คุณสมบัติของนักแปล

ในการวิจัยเพื่อวิเคราะห์คุณสมบัติของนักแปล (โกคาสัมฤทธิ์ 2006) เมื่อเรียงตามลำดับของ ความพึงประสงค์ ได้แก่

1. มีความรู้ทางภาษาที่เกี่ยวข้องกับการแปล
2. มีความรู้ทางสาขาที่แปล
3. ได้เข้าอบรมหรือเรียนวิชาการแปลมาแล้ว
4. มีความรู้ทางเทคนิคการแปล
5. มีจริยธรรมในวิชาชีพการแปล
6. มีประสบการณ์ในการแปล
7. มีทีมงานในการแปล
8. เป็นนักแปลอาชีพ
9. มีวิธีเข้าถึงแหล่งข้อมูลหรือรู้วิธีค้นคว้าข้อมูลประกอบการแปล
10. อื่นๆ เช่น มีความรับผิดชอบ มีความรวดเร็วในการแปล

ลักษณะของงานแปลที่ดี

เมื่อผู้แปลเลือกเอกสารที่จะแปลและจัดทีมผู้แปลแล้ว ก่อนจะลงมือแปลต้องอ่านเอกสารอย่างละเอียดรอบคอบ และค้นคว้าข้อมูล ตลอดจนสอบถามที่ปรึกษาทั้งทางด้านเนื้อหาและภาษาและในกรณีที่ภาษาต้นฉบับยากแก่การเข้าใจก็ถามจากผู้รู้ทางภาษาด้วย หลังจากทำความเข้าใจแล้วก็ลงมือแปลออกเป็นภาษาไทยโดยผ่านขั้นตอนการแปลและการเขียน เมื่อแปลเสร็จครั้งแรกเรียกว่าร่างที่หนึ่งจะทำการประเมินหรือส่งให้ผู้ตรวจสอบงานแปลอ่าน การประเมินงานแปลจะใช้หลัก 3 ประการ ซึ่งได้แก่ความถูกต้อง ความชัดเจน และความเป็นธรรมชาติ (Larson 1998) ซึ่งอาจอธิบายได้จากการวิเคราะห์งานแปลอังกฤษเป็นไทยโดยทั่วไป (โกศาสมฤทธิ 2006) ได้ดังต่อไปนี้

1. ความถูกต้อง นับเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดเพราะผู้อ่านงานแปลมิได้เห็นต้นฉบับ เพราะฉะนั้นข้อมูลที่ได้โดยเฉพาะในการถ่ายทอดเทคโนโลยีจะได้รับการอ่านงานแปล ผู้แปลจะต้องถ่ายทอดความหมายให้สมบูรณ์และถูกต้องโดยไม่ต่อเติม ตัดทอน หรือใส่ความเห็นของตนลงไป และจะต้องแปลให้มีบรรยากาศหรือรสชาติของภาษาเหมือนต้นฉบับด้วย

2. ความชัดเจน ความชัดเจนเกิดจากเทคนิคการเขียนและเรียบเรียง การเลือกใช้คำตลอดจนการอ่านทบทวนแบบมีระบบ บางครั้งงานแปลที่ถูกต้องอาจอ่านเข้าใจยาก เพราะมีโครงสร้างภาษาสลับซับซ้อน มีการใช้ศัพท์ที่คลุมเครือ ซึ่งอาจเกิดจากการตีความต้นฉบับได้ไม่ชัดเจนจนทำให้แปลไม่ได้ หรืออาจเกิดจากเทคนิคการเขียนภาษาไทยหรือภาษาแปลที่ไม่ดีพอ

ผู้ตรวจงานแปลอาจขอให้ผู้แปลแก้ไขในส่วนที่ไม่ชัดเจนก่อนจะนำไปพิมพ์เผยแพร่

3. ความเป็นธรรมชาติ ความเป็นธรรมชาติของงานแปลอังกฤษเป็นไทยก็คือ เมื่อแปลแล้วต้องเป็นภาษาไทยที่ดี ใช้ศัพท์สำนวนที่คนไทยใช้ เมื่อแปลแล้วไม่ควรรู้ทันที่ว่าเป็นเอกสารที่แปลมา เพราะยังมีโครงสร้างประโยคและวิธีเรียงคำเป็นภาษาต้นฉบับอยู่ วิธีแก้ภาษาให้เป็นธรรมชาติ ทำได้โดยการเรียบเรียงและปรับสำนวนแปลร่างที่หนึ่ง ผู้แปลไม่ควรยึดติดอยู่กับรูปแบบ (form) ของภาษา แต่ควรยึดความหมาย (meaning) เป็นสำคัญ โดยถ่ายทอดความหมายในรูปแบบภาษาไทย หรือภาษาแปลให้เป็นธรรมชาติให้มากที่สุด

หลังจากแปลแล้วผู้แปลอาจประเมินงานแปลของตนโดยใช้หลัก 3 ประการข้างต้น นอกจากนี้ยังอาจใช้เทคนิคการแปลกลับไปมา (back translation) มาทดสอบว่างานแปลของตนถูกต้องแม่นยำหรือไม่ การแปลกลับไปมาระหว่างภาษาต้นฉบับและภาษาแปล จะทำให้ทดสอบความหมายได้ เพราะหากแปลกลับไปเป็นภาษาต้นฉบับแล้วความหมายเปลี่ยนไป ก็แสดงว่ามีความผิดพลาดเกิดขึ้นจนมีผลต่อความหมาย อีกเทคนิคหนึ่งในการทดสอบงานแปลก็คือการทิ้งงานแปลที่แปลเสร็จแล้วไว้ช่วงเวลาหนึ่ง (stay away period) เช่น หนึ่งสัปดาห์ หรือหนึ่งเดือน แล้วกลับมาอ่านงานแปลใหม่ เมื่อมาอ่านงานแปลอาจมีสิ่งที่น่าสนใจหรือเข้าใจไม่ตรงกับต้นฉบับ จะได้แก้ไขเพื่อประกันคุณภาพของงานแปลได้อีกทางหนึ่ง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การเก็บข้อมูล

ก. การรวบรวมข้อมูลจากผลงานแปล

1. สํารวจและรวบรวมเอกสารทางธุรกิจที่มีการแปลเป็นภาษาไทยเท่าที่จะรวบรวมได้ โดยใช้ข้อมูลที่มีการพิมพ์เผยแพร่หรือทำเป็นลายลักษณ์อักษรเท่านั้น
2. นำข้อมูลมาจำแนกตามชนิดและประเภทของข้อมูล
3. คัดเลือกเฉพาะข้อมูลที่เป็น “การแปล” ที่แท้จริง โดยยึดคํานิยามในการแปลของ Larson (1998) กล่าวคือ เป็นการถ่ายทอดความหมายให้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามหลักการแปล ข้อมูล เป็นเอกสารที่เป็นภาษาอังกฤษและภาษาไทย ที่เป็นการแปลในช่วง พ.ศ. 2549 – 2553

	ชิ้น	หน้า
รายงานประจำปี	30	100
บทสัมภาษณ์ผู้บริหาร	10	20
รายงานการประชุมของบริษัท	50	100
โบรชัวร์บรรยายธุรกิจ	30	60
บทวิเคราะห์เกี่ยวกับธุรกิจ	10	20
เอกสารการตลาด	20	40
ตำราทางธุรกิจที่มีการแปลเป็นไทย	5	120
เอกสารเชิญชวนผู้ถือหุ้น	10	20
บทความทางวิชาการเกี่ยวกับธุรกิจ	20	100
เอกสารโต้ตอบการทำธุรกรรม	25	25
ประวัติ/คุณสมบัติผู้บริหารธุรกิจ	30	30
รวม	310	715

รวมประมาณ 310 ชิ้น เอกสารมีความยาวตั้งแต่ครึ่งหน้าถึง 100 หน้า รวมความยาวทั้งหมดประมาณ 715 หน้า

ข. แบบสอบถามและการสัมภาษณ์นักแปล

1. แสดงตัวอย่างการแปลเทคนิคต่างๆ ที่รวบรวมได้จากการเก็บข้อมูลในข้อ ก. ให้ผู้แปลกรอกแบบสอบถามและสัมภาษณ์ผู้แปล 12 คน
2. นำผลการกรอกแบบสอบถามและการสัมภาษณ์มาแสดงไว้ในรูปตารางตามผลการหาค่าทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ระดับคำ ระดับประโยค และระดับข้อความ โดยเปรียบเทียบภาษาต้นฉบับกับภาษาแปลอย่างระมัดระวัง
2. ใช้กรอบเทคนิคการแปลจากทฤษฎีการแปล (Larson 1998, Bell 1991, Nida 1982) จัดแบ่งเทคนิคการแปลเท่าที่พบจากข้อมูล
3. บันทึกตัวอย่างของการแปลเทคนิคต่างๆ โดยบันทึกภาษาต้นฉบับเปรียบเทียบกับภาษาแปลให้เห็นชัดเจน
4. แสดงผลการวิเคราะห์เทคนิคการแปลในรูปตาราง โดยเลือกตัวอย่างที่แสดงเทคนิคได้ชัดเจน โดยไม่เน้นปริมาณของตัวอย่างในแต่ละเทคนิค

การสรุปข้อมูล

1. เสนอตัวอย่างของการแปลตามเทคนิคที่พบในรูปตัวอย่าง โดยเปรียบเทียบให้เห็นทั้งภาษาต้นฉบับและภาษาแปลควบคู่กัน การจัดเรียงการเสนอข้อมูลใช้หลักการจากผลการสัมภาษณ์ผู้แปล โดยสังเกตถึงเทคนิคที่พบมากที่สุด ไปจนถึงเทคนิคที่มีจำนวนตัวอย่างที่พบน้อย และเป็นการจัดเรียงตามหลักภาษาศาสตร์ กล่าวคือ ใช้ธรรมชาติของภาษา (linguistic nature) และทฤษฎีการแปลเป็นหลักให้สอดคล้องกับผลการตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์นักแปล
2. สรุปผลการตอบแบบสอบถามถึงการเรียงลำดับเทคนิคการแปลที่ผู้แปลใช้จากมากไปหาน้อย โดยแสดงสถิติจากการตอบแบบสอบถามให้เห็นด้วย

การอภิปรายผลการวิจัย

เลือกอภิปรายผลการวิจัยที่น่าสนใจและเป็นลักษณะที่สอดคล้องกับธรรมชาติของภาษารูจิก และในการอภิปรายยังมุ่งหวังให้เกิดประโยชน์แก่นักวิชาการการแปล นักแปล และผู้สนใจที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับการแปล

การเสนอแนะ

การเสนอแนะเป็นการมุ่งเน้นประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัย โดยมุ่งเสนอแนะไปยังกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวข้างต้น

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ได้พบเทคนิคการแปล และได้นำตัวอย่างเทคนิคที่พบมาเสนอดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์เพื่อหาเทคนิคการแปล

ความหมายตรงตัว (One to one)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
A lot of future <u>business leaders</u>	มีผู้นำทางธุรกิจหลายคน
their <u>corporate models</u> were too rigid	รูปแบบองค์กรของเขาตายตัวเกินไป
made by <u>professionals for professionals</u>	โดยมืออาชีพเพื่อมืออาชีพ
a number of <u>Cosmetics and hair care companies</u>	บริษัทเครื่องสำอางค์และผลิตภัณฑ์บำรุงผม
The way you <u>treat your employees</u>	วิธีที่คุณปฏิบัติต่อลูกจ้าง
have <u>the right to a free lunch</u>	มีสิทธิได้รับประทานอาหารฟรี
they also have <u>health insurance</u>	มีการประกันสุขภาพด้วย
to <u>delay the bill for 30 days</u>	ยืดระยะเวลาการเรียกเก็บเงิน
My wonderful <u>partner</u>	หุ้นส่วนที่แสนดีของผม
commercial <u>shutdown</u>	หยุดการผลิตเชิงพาณิชย์
board <u>resolution</u>	มติคณะกรรมการ
capital <u>raising</u>	การเพิ่มทุน
<u>undersubscribed</u>	การใช้สิทธิไม่ครบ
<u>proceeding</u>	ดำเนินการ
<u>extraordinary share holders' meeting</u>	การประชุมวิสามัญของผู้ถือหุ้น

ความหมายที่สอง (Secondary Meaning)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
the peak levels during <u>the high season</u>	จำนวนนักท่องเที่ยวสูงสุดในฤดูการท่องเที่ยว
During the first <u>quarter</u>	ในช่วงไตรมาสแรก
<u>traditional</u> department stores	ห้างสรรพสินค้าแบบดั้งเดิม
with all the <u>gear</u>	มีอุปกรณ์พร้อมทุกอย่าง

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
The development costs are based on a very <u>simple</u> principle.	ค่าพัฒนาขึ้นอยู่กับหลักการที่เข้าใจง่ายมาก
Scotland Yard have started appearing in <u>the home market</u> .	สกอตแลนด์ยาร์ดเริ่มปรากฏตัวขึ้นในตลาดท้องถิ่น
Avoid making promises you cannot <u>keep</u> .	อย่าให้สัญญาที่ท่านทำตามไม่ได้
Hardly the way to <u>nurture</u> clients!	นี่ไม่ใช่วิธีที่ดีที่สุดที่จะรักษาลูกค้าเอาไว้!
the machine would be <u>under-utilized</u>	เครื่องจักรจะถูกใช้อย่างไม่คุ้มค่า
shareholders <u>stand to</u> lose their shares	ผู้ถือหุ้นตกอยู่ในฐานะที่ต้องเสียหุ้นไป
<u>orchestrating</u> the diverse activities	ผสมผสานกิจกรรมหลากหลายชนิดเข้าด้วยกัน

ความหมายโจ่งแจ้งเป็นความหมายแฝง (Explicit to Implicit)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
that shareholders <u>should know</u>	ที่จำเป็นต่อผู้ถือหุ้น
total value of <u>bond</u>	มูลค่ารวม
the company moved <u>its marketing division</u> to Phoenix	บริษัทได้ย้ายแผนกการตลาดไปฟีนิกซ์
the <u>partners of the company</u> can develop <u>their objective</u>	ผู้ร่วมทุนสามารถพัฒนาเป้าหมาย
the workers <u>agreed to go on strike</u>	พนักงานนัดหยุดงาน
<u>pricing policies</u> can be more flexible	ราคาอาจยืดหยุ่นได้มากกว่านี้

ความหมายแฝงเป็นความหมายโจ่งแจ้ง (Implicit to Explicit)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
One of your great <u>successes</u> .	ความสำเร็จทางธุรกิจชิ้นสำคัญของคุณ
more than <u>90 songs</u>	มากกว่า 90 เพลงที่คุณจำหน่ายได้
an investor that <u>put in</u> 40 percent	ผู้ลงทุนที่ลงเงินในธุรกิจนี้ 40 เปอร์เซ็นต์
we have more than <u>90 products</u>	เรามีสินค้ามากกว่า 90 ชนิดวางขายอยู่ในตลาด

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
he's <u>negotiating</u> on the phone	เขากำลังต่อรองวิธีจ่ายเงินและกำหนดส่งของอยู่ทางโทรศัพท์
If you expect a <u>favorable response</u>	ถ้าคุณอยากได้คำตอบในเชิงบวกจากลูกค้าของคุณ
shareholder's <u>meeting data</u>	การกำหนดวันประชุมผู้ถือหุ้น
<u>offering</u> of bond	การเสนอขายหุ้นกู้
<u>objectives</u>	วัตถุประสงค์ของการออกหุ้นกู้
How did <u>each pair</u> perform?	ผู้เข้าแข่งขันแต่ละคู่ทำได้ดีไหม?
<u>displays</u> functions	แสดงกลไกของฟังก์ชัน
<u>elaborately</u> composed	ตกแต่งชิ้นส่วนกลไกด้วยมืออย่างพิถีพิถัน
Very <u>Bohemian</u>	โบฮีเมียนสุดซิคมาก ๆ

ความหมายกว้างเป็นความหมายแคบ (Generic to specific)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
<u>New share</u> Allocation	การจัดสรรหุ้นเพิ่มทุน
<u>New paid-up</u> capital	เปลี่ยนแปลงทุนชำระแล้ว
<u>People</u> are less specific and more flexible	ผู้ซื้อต่างพากันเจาะจงน้อยลงและยืดหยุ่นมากขึ้น
The book on how to <u>do</u> business	หนังสือเกี่ยวกับวิธีดำเนินธุรกิจ
We <u>keep close track</u> of the stock levels...	เราทำบัญชีรายละเอียดของระดับสินค้าที่เรามี
The machine would be <u>under-utilized</u>	เครื่องจักรจะถูกใช้อย่างไม่คุ้มค่า
the machine break down at a <u>critical</u> time	เครื่องจักรขัดข้องในช่วงเวลาเร่งด่วนของการผลิต
to rescue an <u>ailing</u> company	เพื่อกอบกู้บริษัทที่กำลังจะล้มละลาย
as a <u>win-win</u> situation	ในสถานะที่ทั้งสองฝ่ายชนะทั้งคู่
It was larger than <u>life</u>	ใหญ่กว่าความเป็นจริง
book	สมุดทะเบียน

ความหมายแคบเป็นความหมายกว้าง (Specific to generic)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
relevant regulators	หน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง
maturity of bond	อายุของหุ้นกู้
in a large company	ในกิจการใหญ่ๆ
according to the obligations	ตามข้อตกลง
acquired by outsiders	ได้รับโดยคนทั่วไป
the emphasis is on profit	โดยเน้นที่รายได้
to eliminate the redundancy	นี่เป็นธุรกิจที่มีผู้ประกอบการอยู่หลายบริษัท
the guinea pig survived	โครงการทดลองก็อยู่รอดได้

การแปลจาก (Voice)

ก. กรรตุจาก เป็นกรรตุจาก (Active to Active)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
Decision-making takes a long time	การตัดสินใจต้องใช้เวลาานาน
people expect business presentations to be formal	เรามีความคาดหวังว่าการเสนอรายงานทางธุรกิจจะเป็นทางการ
Partners evaluate the project	ผู้ร่วมทุนประเมินโครงการ
Our aim is to increase the market share.	จุดมุ่งหมายของเราก็คือต้องการเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาด
Production techniques will improve the quality of raw materials.	เทคนิคในการผลิตจะปรับปรุงคุณภาพของวัตถุดิบ
A better promotion will bring in larger profit	แผนการส่งเสริมการขายที่ดีกว่านี้ จะทำกำไรให้มากกว่าที่เป็นอยู่
We downsized our manufacturing operations last month.	เราลดจำนวนพนักงานลงในส่วนการผลิตภาคอุตสาหกรรมเมื่อเดือนที่แล้ว
people like to hear apologies	คนชอบรับฟังคำขอโทษ
companies are legally allowed to share information	บริษัทสามารถแบ่งปันข้อมูลข่าวสารได้
Texaco suffered irreparable damage.	เท็กซากอต้องทนทุกข์กับภาพพจน์ที่เสียหายเกินแก้

ข. กรรตุวจาก เป็น กรรรวจาก (Active to Passive)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
They <u>have closed</u> that restaurant we went to last time	ภัตตาคารที่เราเคยไปเมื่อคราวที่แล้วถูกปิดลงแล้ว
The company <u>fired</u> many new employees in the incident	พนักงานใหม่หลายคนถูกไล่ออกในเหตุการณ์ครั้งนั้น
Many companies <u>endorsed</u> the plan	แผนนี้ได้รับการสนับสนุนโดยหลายบริษัท
People <u>specify</u> the objective	เป้าหมายถูกกำหนดโดยลูกค้า
They <u>paid</u> me to do this	ฉันถูกจ้างมาให้ทำงานนี้
The manager <u>forces</u> a key employee	พนักงานหลักถูกบังคับโดยผู้จัดการ
They have <u>disclosed</u> the relationship	ความสัมพันธ์ถูกเปิดเผย
The company <u>compensated</u> for the lost	ความสูญเสียได้รับการชดเชยจากบริษัท
people <u>inquired</u> us about	เราถูกถามเกี่ยวกับเรื่อง.....

ค. กรรรวจาก เป็น กรรรวจาก (Passive to Passive)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
a lot of business leaders <u>were sacked from</u> their first jobs	ผู้นำทางธุรกิจหลายคนต่างเคยถูกไล่ออกจากงานแรกที่ทำ
I <u>was taught</u> to give back to society	ผมถูกสอนมาให้ตอบแทนสังคม
decisions <u>are taken</u> by senior managers	การตัดสินใจต่างๆ มักทำโดยผู้จัดการอาวุโส
Employees <u>are encouraged</u> to express opinions	ลูกจ้างถูกกระตุ้นให้แสดงความคิดเห็น
Automation and robotisation <u>were offered</u> as ultimate solutions	ระบบอัตโนมัติและหุ่นยนต์ถูกเสนอให้เป็นทางเลือกสุดท้าย
The first letter <u>was signed</u> by a clerk.	จดหมายฉบับแรกลงชื่อโดยเสมียน
shareholders <u>must be treated</u> equally	ผู้ถือหุ้นควรได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกัน
the model <u>has been changed</u>	รูปแบบนี้ถูกเปลี่ยนแปลง
the idea <u>was well accepted</u>	ความคิดนี้ได้รับการยอมรับเป็นอย่างดี
Employees <u>were classified</u>	ลูกจ้างถูกแบ่งออกตามชนิด
problems <u>were not resolved</u>	ปัญหาไม่ได้รับการแก้ไข
business <u>is governed</u> by profits	ธุรกิจถูกบังคับโดยผลกำไร

ง. กรรมวาจก เป็น กรรมตวจาจก (Passive to Active)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
the streets <u>were lit up</u>	ถนนทุกสายประดับไฟกันสว่างไสว
Treat other how you would want <u>to be treated</u>	จะปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างที่เราต้องการให้ผู้อื่นปฏิบัติต่อเรา
<u>You're well known</u> for your philanthropy	คนรู้จักท่านในฐานะคนใจบุญ
Sales <u>can be reported</u> by email.	เราสามารถรายงานยอดขายได้ทางอีเมล
The <u>issue was raised</u> at the meeting.	ที่ประชุมยกประเด็นขึ้นมา
The shelves <u>haven't been upgraded</u> yet	บริษัทยังไม่ได้ยกระดับหิ้งวางสินค้าให้ดีขึ้น
The <u>agreement was signed</u> by the CEOs last month.	ผู้บริหารของทั้งสองบริษัทลงนามในข้อตกลงเมื่อเดือนที่ผ่านมา
The development costs <u>are based on</u> a very simple principle	ค่าพัฒนาขึ้นอยู่กับหลักการที่เข้าใจง่ายมาก
If the advertisement <u>are not placed</u> soon,	ถ้าบริษัทไม่รีบลงโฆษณาให้ทันเวลา
a flexible approach <u>needs to be adopted</u>	เราจำเป็นต้องนำวิธีการที่ยืดหยุ่นมาใช้
Existing activities <u>may be expanded</u>	เราอาจขยายกิจกรรมที่มีอยู่แล้วออกไปอีก
a price <u>to be paid</u>	ราคาที่ต้องจ่าย
<u>Can take-overs be justified?</u>	เราจะหาเหตุผลมาสนับสนุนการเข้ารับช่วงกิจการนี้ได้ไหม?
The company <u>seeked to be taken over</u> .	บริษัทต้องการหาคนมารับช่วงกิจการ
short-term gains <u>might be realized</u>	อาจทำกำไรระยะสั้นให้เป็นจริงได้
gray titanium <u>is used</u>	ใช้วัสดุเกรย์ไทเทเนียม
mecanisin <u>is exposed</u>	เผยให้เห็นกลไก
power reserve <u>is displayed</u>	แสดงระดับพลังงานสำรอง
40 pieces <u>have been produced</u>	ผลิตในจำนวนเพียง 40 ชิ้น

คำยืม (Loan Words)

ก. คำยืมโดด (single loan words)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
<u>Brands</u> are more powerful in today's economy.	แบรนด์ของสินค้ามีพลังมากขึ้นในเศรษฐกิจแบบทุกวันนี้
Can you <u>email</u> the report?	ช่วยอีเมลรายงานมาให้ด้วย
A <u>copy</u> of the report was sent.	ได้ส่งก๊อปปี้ของรายงานมาให้แล้ว
They are ten <u>franchisees</u>	มีผู้ได้รับเฟรนไชส์สิบบริษัท
When the <u>agent</u> is unknown	เมื่อเราไม่รู้ว่าใครเป็นเอเจนต์ของบริษัท
An email <u>to confirm</u> the appointment.	ส่งอีเมลมาคอนเฟิร์มการนัดหมาย
different <u>tour</u> companies	บริษัททัวร์หลายบริษัท
we went by <u>cab</u> to the headquarter	เราเดินทางโดยแท็กซี่ไปยังที่ทำการใหญ่
used to be the project's <u>staff</u>	เคยเป็น staf ของโครงการมาก่อน
its <u>stereo</u> sound system	มีระบบเสียงสเตอริโอ
He was in the <u>board</u> meeting.	เราอยู่ในการประชุมบอร์ดด้วย
Our own <u>slogan</u>	สโลแกนของบริษัทเราเอง
was so " <u>in</u> " last year	ฮิตจัดเมื่อปีที่แล้ว
<u>serves</u> breakfast	เสิร์ฟอาหารเช้า
According to <u>the survey</u>	จากการเซอร์เวย์
We received a lot of <u>forwarded</u> mails.	เราได้รับฟอร์เวิร์ดเมลล์มากมาย
sent via <u>Blackberry</u>	ส่งมาทางแบลคเบอร์รี่
a <u>condominium</u> for rent	คอนโดมิเนียมให้เช่า
not a <u>high</u> season	ไม่ใช่ไฮซีซั่น
put in <u>spam filters</u> program	ใส่โปรแกรมกันสแปม
all is done <u>on-line</u>	ทำทุกอย่างออนไลน์
reliable <u>brokers</u>	เป็นโบรกเกอร์ที่เชื่อถือได้
a <u>lap top</u> model	เป็นแบบแล็ปท็อป
with this new <u>technology</u>	ด้วยเทคโนโลยีใหม่นี้

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
an expensive <u>limousine</u>	ลีมูซีนราคาแพง
on the <u>face-book</u>	ในเฟซบุ๊ก
go for <u>high-ratings</u>	ทำเพื่อไฮเรตติ้ง
the same <u>road-map</u>	โร้ดแมปเดียวกัน
as a <u>designer</u>	ในฐานะดีไซเนอร์
symbol + <u>logo</u>	สัญลักษณ์และโลโก้
<u>part-skeleton</u>	กิ่งสเกเลตัน
will be <u>started</u>	เพื่อออกสตาร์ท
to be <u>up to date</u>	ได้อัพเดทแล้ว
for a <u>fashion show</u>	เพื่อแฟชั่นโชว์
<u>new collection</u>	คอลเล็กชั่นใหม่
<u>concept</u> of the handbags	คอนเซ็ปของกระเป๋า
<u>sportswear</u> is the main little	สปอร์ตแวร์คือหัวข้อใหญ่
<u>longcardigan</u>	คาร์ดิแกนตัวยาว
<u>v-neck jacket</u>	แจ็กเก็ตคอวี
this <u>summer</u>	ซัมเมอร์นี้
<u>organic</u> herbs	สมุนไพรออแกนิก
<u>kempinski ambassador</u>	แอมบาสเดอร์ของโรงแรม
<u>pastel green</u>	สีเขียวพาสเทล

ข. คำยืมพร้อมคำบอกชนิด (Loan words with classifiers)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
They are cheaper than <u>barcodes</u>	ถูกกว่าระบบบาร์โค้ด
go far <u>high-class</u> product	หันไปหาสินค้าชนิดไฮคลาส
a <u>velvet</u> jacket	เสื้อแจ็กเก็ตกำมะหยี่
a new <u>flagship</u> store	ร้านแฟล็กชิปสโตร์แห่งใหม่

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
in a cocktail party	ในงานเลี้ยงค็อกเทลปาร์ตี้
to extend its lines	ขยายไลน์สินค้า
packaging	หีบห่อแพ็คเกจจิ้ง
the new presenter	พรีเซนเตอร์คนใหม่
raspberry	ผลราสป์เบอร์รี่

ค. เขียนเป็นภาษาอังกฤษในการยืมคำ (written in English)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
the ready-to-wear brand	สินค้า ready to wear
movement of Micro-Rotor	การทำงานของ Micro-Rotor
Dolce +G abbana	Dolce +G abbana
Gucci	Gucci
Nicholas Ghesquiere	Nicholas Ghesquiere
as a feminine touch	ความเป็น feminine
One of the “must haves”	หนึ่งใน must haves
the last bag	the last bag
Karl Lagerfeld	Karl Lagerfeld
sparkling wine	sparkling wine

ง. เขียนเป็นภาษาอังกฤษพร้อมคำแปล (written in English with Thai version)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
would have to be of utilitarian style	ต้องเป็นแบบ “เสื้อผ้าที่เน้นการใช้สอยเป็นหลัก (utilitarian style)”
gigantic wooden barn	กระท่อมไม้ยูงฉาง (wooden barn) ขนาดยักษ์
Go Green, our new column	โลกเขียว (Go Green) เป็นคอลัมน์ใหม่ของเรา
the presentation of the “Three Seas”	การนำเสนอรายการ “สามทะเล” (Three Seas)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
“eye to eye” exhibition	นิทรรศการ “ตาต่อตา” (eye to eye)
corn flower cuff bracelet	กำไลข้อมือลายดอกข้าวโพด (Corn flower)
houses of fashion	ค่ายนักออกแบบหรือ Houses of fashion
Miracle broth	Miracle broth หรือสาหร่ายทะเลหมักบ่ม
products of pharmaceutical grade	สินค้าระดับยาคุณภาพ หรือ pharmaceutical grade
made to order services	บริการรับสั่งทำพิเศษ (made to order)

แปลเป็นคำตรงกันข้าม (Negative antonym)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
It would be <u>uneconomic</u> to organize	จะเป็นการฟุ่มเฟือยที่จะจัด
be expected to have an <u>identical</u> production capacity	คาดหวังว่าจะมีความสามารถในการผลิตที่ <u>ไม่</u> แตกต่างกันเลยแม้แต่น้อย
market is <u>ever</u> changing	ตลาดเปลี่ยนแปลงอย่างไม่หยุดยั้ง
generalists are trained to see the wood <u>as well as</u> the trees	ผู้จัดการทั่วไปถูกฝึกมาให้สามารถมองในมุมกว้างโดยไม่คำนึงถึงแต่รายละเอียดอย่างเดียว
being turned away, possibly <u>permanently</u>	ถูกผลักไสออกไปและเป็นไปได้ที่จะ <u>ไม่มีวัน</u> หวนคืนมาอีก
an <u>unenviable</u> task	งานที่น่ารังเกียจ
to buy shares at a <u>bargain</u> price	ซื้อหุ้นได้ในราคาที่ <u>ไม่แพง</u>
to <u>eliminate</u> competition	เพื่อ <u>ไม่</u> ให้มีการแข่งขัน

ความหมายควบ (fixed collocation)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
cut salary by 10 percent	ตัดทอนเงินเดือนลง 10 เปอร์เซ็นต์
go out of business	ล้มเลิกธุรกิจ
<u>careful</u> to provide options	ระมัดระวังในการหาทางเลือก
to many companies’s <u>employees</u>	แก่พนักงานลูกจ้างของบริษัท

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
start with the general <u>requests</u>	เริ่มจากการร้องขอ
provide the shipping address	จัดหาที่อยู่ในการส่งสินค้า
<u>relaxation</u> of the drinking laws	การผ่อนปรนกฎหมายห้ามดื่มสุรา
<u>informative</u> advertising	การให้ข้อมูลข่าวสารโดยการโฆษณา
<u>expenditure</u> on labour	ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับแรงงาน
is normally <u>hierarchical</u>	ตามปกติจะเรียงตามลำดับชั้น
If the company becomes <u>insolvent</u>	ถ้าบริษัทต้องล้มละลาย
a <u>stake</u> in the enterprise	ส่วนได้ส่วนเสียในบริษัท
the personal <u>wealth</u> of the partners	ความร่ำรวยส่วนบุคคลของหุ้นส่วน
a number of <u>mistakes</u>	ข้อผิดพลาดจำนวนหนึ่ง

แปลเป็นศัพท์บัญญัติ (Coinage)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
the dynamics of the supply chain	พลวัตรของเครือข่ายผู้ผลิต
Each has its cross <u>worldview</u>	แต่ละบริษัทก็มีโลกทัศน์ของตน
We can <u>imagine</u> the result to be...	เราสามารถจินตนาการ ผลลัพธ์เป็น...
One of the biggest <u>hardware</u> companies	บริษัทครุภัณฑ์ยักษ์ใหญ่แห่งหนึ่ง
The Toronto <u>exhibition</u>	นิทรรศการในกรุงโตรอนโต
A concept of <u>globalization</u>	มโนคติของโลกาภิวัตน์
according to the <u>demand</u> and <u>supply</u> in the market	ขึ้นอยู่กับอุปสงค์และอุปทานในตลาด
This is because of <u>the festival</u> in April	ทั้งนี้เนื่องจากรวันนักขัตฤกษ์ในเดือนเมษายน
<u>Genetic engineering</u> improved the products.	วิศวกรรมกรรมปรับปรุงคุณภาพของสินค้า
designed especially for our <u>senior citizens</u>	ออกแบบเป็นพิเศษเพื่อพลเมืองอาวุโส
our customer files in <u>the database</u>	แฟ้มรายชื่อลูกค้าในฐานข้อมูล
the end of a <u>pilot project</u>	ตอนจบของโครงการนำร่อง
a good marketing <u>campaign</u>	แผนการรณรงค์ทางการตลาดที่ดี

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
to try <u>arbitration</u>	ทดลองใช้วิธีตัดสิน โดยอนุญาโตตุลาการ
<u>balance</u> of payments	ดุลย์การชำระเงิน
as a <u>case study</u>	ในฐานะกรณีศึกษา
<u>our resources</u>	ทรัพยากรของเรา
to attend a <u>workshop</u>	ไปเข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติ

ภาษาธรรมดาเป็นสำนวน (Common Expression to Idiom)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
<u>of humble origin</u>	เกิดจากดิน
They <u>launched</u> the products two years ago.	บริษัทเปิดตัวสินค้าเมื่อสองปีที่แล้ว
references to the <u>generous</u> pay rise by the board	อ้างถึงการขึ้นเงินเดือนแบบใจกว้างของผู้บริหาร
for <u>underprivileged</u> children	แก่เด็กผู้ด้อยโอกาส
<u>facilitate</u> all kind of lifestyle	ตอบรับ วิถีชีวิตทุกรูปแบบ
<u>gigantic</u> size	ขนาดใหญ่ยักษ์
<u>most popular</u> among tens	มาแรงในหมู่วัยรุ่น
<u>so much</u> fun	สนุกสุดขอด
<u>enchanting</u> color	สีสวยจับใจ
<u>lavish and overwhelmed</u>	หรูหราฟุ้งา

สิ่งทดแทนทางวัฒนธรรม (Cultural Substitute)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
no matter what <u>brand names</u> they are	ไม่ว่าจะเป็นยี่ห้ออะไร
during the years 2008 to 2010	ในช่วง พ.ศ. 2551 ถึง 2553
It was about <u>two miles</u>	เป็นระยะทางประมาณ 3.2 กิโลเมตร
<u>ten dollars</u> a day	ประมาณ 320 บาท ต่อวัน
On this <u>auspicious</u> occasion	ได้ฤกษ์งามยามดีแล้ว

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
God blesses our company	ขอให้คุณพระคุ้มครองบริษัทของเรา
All the odds and ends	สิ่งละอันพันละน้อย
from A to Z	ตั้งแต่ ก. ใก่ ถึง ฮ. นกสูก
as a new comer	ในฐานะมือใหม่
a business tycoon	เจ้าพ่อในวงการธุรกิจ
a pinch of salt	เกลือสักหยิบมือหนึ่ง
quite a mammoth in the business	เป็นยักษ์ใหญ่ในวงการ

คำกว้าง + รูปแบบ (Generic plus form)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
enclosure	สิ่งที่ส่งมาด้วย
collective decision	การตัดสินใจในรูปแบบขององค์กร
a custodian	ผู้รับฝากและดูแลหุ้น
to proxy	มอบฉันทะ
an attachment	ใบประจำตัว
unallocated share	หุ้นคงเหลือที่ยังมิได้จัดสรร
an outsource	บุคลากรภายนอก
off shoring	การย้ายงานออกไปยังฐานการผลิตนอกประเทศ
an overhead	ค่าใช้จ่ายที่มีได้แปรผันไปตามผลผลิต
bankrupt	การไร้ความสามารถในการชำระหนี้
budget	บัญชีจำนวนเงินที่จะได้รับเป็นค่าใช้จ่ายในช่วงเวลาที่กำหนด
transaction	การจัดการทางการค้า
protectionism	ระบบการคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศ โดยการตั้งกำแพงภาษี
an intermediary	ผู้ไกล่เกลี่ย คนกลาง

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
be liable for	รับผิดชอบตามกฎหมาย
remuneration	ค่าตอบแทน
repercussion	ผลสะท้อน
reparation	การแก้ไขเยียวยา

คำกว้าง + หน้าที่ (Generic plus function)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
financing business operation	เงินที่นำมาใช้ในการดำเนินธุรกิจ
a logo	สัญลักษณ์ที่ใช้เป็นเครื่องหมายการค้า หรือยี่ห้อ
a book office	แผนกในบริษัททางการเงินที่ทำงานบริหารทั่วไปของ บริษัท โดยมีได้ติดต่อกับลูกค้าโดยตรง
balance sheet	เอกสารที่แสดงฐานะการเงินของบริษัทหรือองค์กร ณ ช่วงใดช่วงหนึ่งของเวลา
a regulator	หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ควบคุมอาชีพหรือกิจกรรมใดๆ ให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์
a diversification	นโยบาย เพื่อให้เกิดความหลากหลาย

ความหลากหลายของคำแปล (Variations)

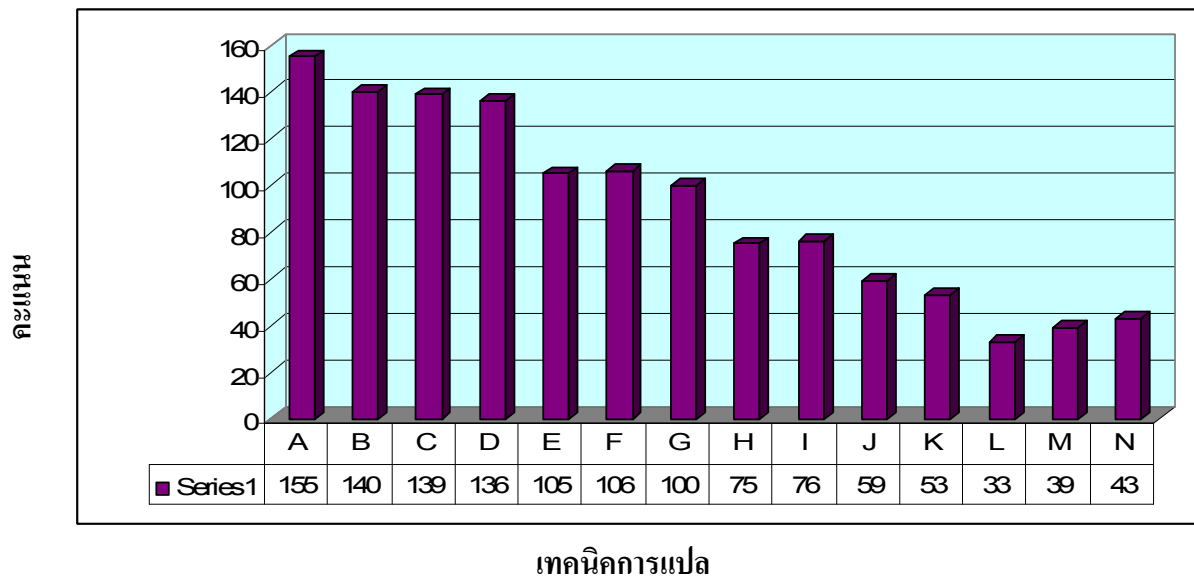
ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
company (n)	บริษัท องค์กร หน่วยงาน กิจการ ห้าง ร้าน
do business (v)	ทำธุรกิจ ทำงาน ทำการค้า ดำเนินการ
return (n)	ค่าตอบแทน ผลกำไร ค่าเหนื่อย ผลลัพธ์
profit (n)	ผลกำไร กำไร ส่วนต่างหลังหักต้นทุนแล้ว
partner (n)	หุ้นส่วน ผู้ร่วมลงทุน ผู้ร่วมทุน
manage (v)	จัดการ ดำเนินการ
objective (n)	จุดประสงค์ เป้าประสงค์ เป้าหมาย ความมุ่งหมาย
interest (n)	ดอกเบี้ย ผลตอบแทน

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
innovation (n)	นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ สินค้าใหม่
logistics (n)	ระบบขนส่งสินค้า การจัดส่งสินค้า
product (n)	ผลิตภัณฑ์ สินค้า ผลผลิต
public relation (n p)	โฆษณา ประชาสัมพันธ์ ลูกค้าสัมพันธ์
service (n)	บริการ ความช่วยเหลือ การดูแล บริการเสริม
activity (n)	กิจกรรม การกระทำ
marketing (n)	การตลาด การขาย วิธีการตลาด
sell (v)	ขาย จำหน่าย วางขาย ปล่อยสินค้าออกไปยังผู้ซื้อ

2. ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถามเรื่องการใช้เทคนิคการแปล

จากแบบสอบถาม นักแปลได้จัดลำดับเทคนิคการแปลสรุปเป็นคะแนนได้ดังต่อไปนี้

ผู้ตอบแบบสอบถาม เทคนิคการแปล	คะแนน													อันดับ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7	คนที่ 8	คนที่ 9	คนที่ 10	คนที่ 11	คนที่ 12	รวม	
A ความหมายตรงตัว	14	14	13	12	10	13	14	13	10	14	14	14	155	1
B ความหมายที่สอง	13	10	12	13	13	14	11	12	9	13	11	9	140	2
C ความหมายใจแจ้งและความหมายแฝง	12	9	14	11	14	11	13	11	13	11	12	8	139	3
D ความหมายกว้างและความหมายแคบ	11	11	8	14	9	12	12	14	12	10	13	10	136	4
E กรรมาจกและกรรตุจก	8	12	2	10	8	8	6	8	14	12	6	11	105	6
F คำยืม	10	13	11	9	6	7	8	9	7	9	5	12	106	5
G สิ่งทดแทนทางวัฒนธรรม	9	5	7	5	12	6	9	10	6	8	10	13	100	7
H ความหมายตรงกันข้าม	6	6	1	6	5	5	10	7	8	7	9	5	75	9
I ศัพท์บัญญัติ	7	4	9	7	6	10	7	6	2	6	8	4	76	8
J คำกว้าง + รูปแบบ	3	7	10	8	4	1	1	5	1	5	7	7	59	10
K คำกว้าง + หน้าที่	4	8	3	4	11	4	2	4	5	1	1	6	53	11
L สำนวน	5	1	4	3	1	2	3	3	3	2	4	2	33	14
M ความหลากหลายของคำแปล	1	2	5	2	2	9	5	2	4	3	3	1	39	13
N การใช้เชิงอรรถ	2	3	6	1	3	3	4	1	11	4	2	3	43	12

แผนภาพแสดงการเลือกใช้เทคนิคการแปล

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. จากการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ทฤษฎีการแปลและรูปแบบ ตลอดจนกรอบเทคนิคของ Mildred L. Larson (1998) และนักทฤษฎีอื่นๆ ได้พบเทคนิคการแปลจากข้อมูลจำนวน 715 หน้า ซึ่งครอบคลุมหัวข้อที่หลากหลายทางธุรกิจ ดังต่อไปนี้

เทคนิคการแปล

1	One to one	การแปลตรงตัว
2	secondary meaning	ความหมายที่สอง
3	Implicit to Explicit	ความหมายแฝงเป็นความหมายโจ่งแจ้ง
4	Explicit to Implicit	ความหมายโจ่งแจ้งเป็นความหมายแฝง
5	Generic to Specific	ความหมายกว้างเป็นความหมายแคบ
6	Specific to Generic	ความหมายแคบเป็นความหมายกว้าง
7	Active to Active	กรรตุวาจกเป็นกรรตุวาจก
8	Active to Passive	กรรตุวาจกเป็นกรรมวาจก
9	Passive to Passive	กรรมวาจกเป็นกรรมวาจก
10	Passive to Active	กรรมวาจกเป็นกรรตุวาจก
11	Negating Antonym	แปลเป็นความหมายตรงกันข้าม
12	Fixed Collocation	ความหมายควบ
13	Coinage	แปลเป็นศัพท์บัญญัติ
14	Common Expression to Idioms	ภาษาธรรมดาเป็นสำนวน
15	Loan Words	คำยืม
16	Generic plus Form	คำกว้างขยายด้วยรูปแบบ
17	Generic plus Function	คำกว้างขยายด้วยหน้าที่
18	Cultural Substitute	ใช้คำแทนทางวัฒนธรรม
19	Variations	ความหลากหลายของคำแปล

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความหมายตรงตัวและความหมายที่สอง

การที่ผู้แปลอังกฤษธุรกิจใช้เทคนิคนี้มากที่สุด เนื่องจากเป็นกฎของการถ่ายทอดความหมายที่มุ่งให้ถูกต้องและชัดเจน โดยอาศัยการตีความจากผู้อ่านภาษาแปลน้อยที่สุด เนื่องจากความหมายตรงตัวเป็นความหมายแรกที่ผู้อ่านคำแปลจะนึกถึงเมื่อคำอยู่โดดๆ โดยไม่มีบริบทและเป็นความหมายแรกในคำแปลตาม พจนานุกรมส่วนใหญ่ เช่น เมื่อเห็นคำว่า Business ผู้แปลก็มักแปลว่า ธุรกิจ เช่นในประโยค I have a family business. ก่อนจะนึกถึงความหมายที่สองของคำว่า Business เช่นในประโยค This is none of your business. ซึ่งหมายถึงไม่ใช่ธุระของคุณ ความหมายทั้งสองชนิดนี้จึงเป็นเทคนิคหลักในการแปลเพื่อสื่อความหมายโดยทั่วไป (general translation) และน่าจะเป็นการชี้ให้เห็นว่าการแปลธุรกิจก็ใช้เทคนิคประเภทเดียวกับการแปลภาษาอังกฤษเฉพาะด้าน (English for Specific Purposes) อื่นๆ เอกลักษณ์ของภาษาอังกฤษธุรกิจก็อาจเป็นคำศัพท์ (vocabulary) โครงสร้างภาษา (structure) และจุดประสงค์ในการใช้ภาษาเฉพาะด้าน (communication purposes) ของภาษา

2. ความหมายโจ่งแจ้งและความหมายแฝง (Implicit and Explicit meaning)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าความหมายของคำในแวดวงธุรกิจบางคำมีคำแปลที่อาจเป็นความหมายแฝงอยู่ เช่น คำว่า our products มิได้หมายถึง ผลิตภัณฑ์เฉพาะตัวผลิตภัณฑ์ แต่หมายถึงผลิตภัณฑ์ที่ผลิตโดยบริษัทนี้และวางขายอยู่ในตลาดในปัจจุบัน หรือในทางกลับกัน เมื่อเอกสารต้นฉบับกล่าวถึง pricing policies แต่อาจแปลว่า ราคา ก็มีความหมายครอบคลุมถึงนโยบายด้านการตั้งราคาตามความหมายของต้นฉบับ การใช้เทคนิคความหมายโจ่งแจ้งและความหมายแฝง เป็นวิธีที่ทำให้การแปลมีสำนวนที่ราบรื่นเป็นธรรมชาติของภาษาแปล มากกว่าจะพยายามแปลให้ตรงคำต่อคำ เนื่องจากลักษณะเฉพาะทางโครงสร้างของสองภาษาอาจต่างกันในรูปแบบ ตัวอย่างเช่น ในภาษาอังกฤษมักแสดงความเป็นเจ้าของอย่างโจ่งแจ้ง เช่น The company will move its branch แต่ในภาษาไทยอาจแปลว่า บริษัทจะย้ายสาขา โดยไม่ต้องบอกว่า “ของบริษัท” เหมือนในภาษาต้นฉบับ

3. ความหมายกว้างและความหมายแคบ (Generic and Specific meaning)

ความแตกต่างกันทางโครงสร้างผิว (surface structure) ของความหมาย ทำให้ภาษาสองภาษาอาจมีการเลือกคำมาแสดงความหมายเดียวกันแตกต่างกันในแง่ของความกว้างและความแคบของความหมาย คำศัพท์ในทางธุรกิจก็เช่นเดียวกัน เพื่อแสดงความหมายเดียวกัน คำแปลอาจกว้างหรือแคบกว่าต้นฉบับได้ เช่น people อาจต้องแปลว่า ผู้ซื้อ new share อาจหมายถึง หุ้นเพิ่มทุน critical time อาจต้องแปลให้แคบลงว่าเป็นช่วงเวลาเร่งด่วนในการผลิต ผู้แปลที่ใช้เทคนิคนี้ในการแปล ตระหนักถึงความสำคัญของการถ่ายทอดความหมายให้ชัดเจนที่สุด จึงนำความหมายมาตั้งเป็นโจทย์แล้วหาคำที่ถ่ายทอดความหมายนั้นมาแปลโดยไม่ได้มุ่งแต่ให้เป็นความหมายที่ตรงกันในระดับคำต่อคำ (word by word) การใช้เทคนิคนี้แสดงให้เห็นความเข้าใจในเนื้อหาและจุดประสงค์ของธุรกิจที่ตนกำลังแปล ทำให้เห็นประเด็นว่าผู้แปลที่รู้เนื้อหาเฉพาะด้านของต้นฉบับจะถ่ายทอดได้แม่นยำกว่าผู้ที่ไม่มีความรู้ด้านเนื้อหา นับเป็นแนวทางในการวิเคราะห์คุณสมบัติของนักแปลที่ดีด้วย

4. การแปลกรรตุวากและกรรมวาก (Active and Passive Voice)

เทคนิคการแปลกรรตุวากและกรรมวากในการวิจัยนี้ สอดคล้องกับลักษณะการใช้โครงสร้างทั้งสองในภาษาต้นฉบับและภาษาแปล กล่าวคือ ภาษาอังกฤษธุรกิจมีรูปแบบเป็นทางการและเป็นการกล่าวถึงข้อเท็จจริง (fact) ขั้นตอน (process) และการเน้นผลการปฏิบัติ (result) จึงมีการใช้กรรมวากเพื่อแสดงความหมายเหล่านี้ ในภาษาไทยการใช้กรรมวากจะเน้นการได้รับสิ่งที่ไม่ดี เช่น ถูกกล่าวโทษ ถูกจำกัด โดยไม่เน้นขั้นตอนและผลเหมือนในภาษาอังกฤษ ผู้แปลจึงมีการปรับการใช้วากตามความเหมาะสมโดยไม่ยึดรูปแบบว่าจะต้องแปลเป็นวากเดียวกันกับภาษาต้นฉบับ การวิเคราะห์จึงพบการแปลทุกรูปแบบ คือ กรรมวากเป็นกรรมวาก กรรมวากเป็นกรรตุวาก กรรตุวากเป็นกรรตุวาก และกรรตุวากเป็นกรรมวาก โดยแต่ละรูปแบบยังคงความหมายเท่าเทียมกันกับต้นฉบับและเป็นตัวอย่างที่ดีของการแปลที่ไม่เน้นรูปแบบ แต่คงความหมายเป็นสำคัญ และยังรักษาลักษณะธรรมชาติของภาษาแปลได้ด้วย มีข้อสังเกตเพิ่มเติมพอสรุปได้จากการเก็บข้อมูลดังต่อไปนี้

1) การแปลจากกรรตุวากเป็นกรรตุวาก เป็นรูปแบบพื้นฐานที่พบเป็นส่วนใหญ่ในการเก็บข้อมูล เนื่องจากโครงสร้างพื้นฐานของภาษาอังกฤษและภาษาไทยเป็นแบบ ประธาน + กริยา + กรรม (subject + verb + object) ดังนั้น ภาษาต้นฉบับจึงประกอบด้วยกรรตุวากเป็นส่วนใหญ่ และแปลเป็นกรรตุวากในภาษาไทยเป็นส่วนใหญ่ด้วย เนื่องจากผู้แปลต้องการแปลให้เป็นไปตามธรรมชาติของภาษาให้มากที่สุดเพื่อให้เข้าใจง่ายและชัดเจน

2) การแปลจากกรรตุวากเป็นกรรมาวาก นับเป็นกลวิธีการแปลที่แสดงความเอาใจใส่และมุ่งให้เห็นธรรมชาติของภาษาของผู้แปล ในภาษาไทยการใช้กรรมาวากมีกฎเกณฑ์ที่ต่างจากภาษาอังกฤษ เช่น ใช้กรรมาวากเพื่อแสดงว่าเป็นไทย เช่น ถูกประณาม ถูกใส่ความ ถูกตัดสินลงโทษ คังนั้น ในบางบริบท the manager fired him จึงอาจแปลว่า เขาถูกผู้จัดการไล่ออก หรือ they paid me to do this จึงอาจแปลว่า ฉันถูกจ้าง ให้มาทำงานนี้ และในกรณีที่เป็นสิ่งที่ดีก็จะมีการใช้คำว่า “ได้รับ” มาเป็นคำแปลเสริม เช่น they praised me อาจแปลว่า ฉันได้รับคำชมเชย ซึ่งเป็นคำแปลตรงของ I was praised การเปลี่ยนวากจากต้นฉบับมาเป็นกรรมาวาก เป็นลักษณะที่พบไม่มากเท่ากับการแปลตรงกับวากของภาษาต้นฉบับ

3) การแปลกรรมาวากเป็นกรรตุวาก ส่วนใหญ่เมื่อต้นฉบับเป็นกรรมาวาก ผู้แปลก็มักรักษารูปแบบเดิมคือแปลเป็นกรรมาวาก โดยเฉพาะเมื่อกรรมาวากในภาษาต้นฉบับสอดคล้องกับธรรมชาติของการใช้กรรมาวากในภาษาไทยคือเมื่อมีความหมายในเชิงลบหรือเป็นไทย เช่น the manager was fired = ผู้จัดการถูกไล่ออก หรือเมื่อไม่ทราบหรือไม่เน้นผู้กระทำ เช่น the model has been changed. = รูปแบบนี้ถูกเปลี่ยนแปลง

4) การแปลกรรมาวากเป็นกรรตุวาก เป็นการปรับปรุงรูปแบบทางภาษาที่พบค่อนข้างมาก แบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

ก) ผู้แปลต้องหาผู้กระทำจากต้นฉบับ ซึ่งบางครั้งในภาษาต้นฉบับอาจจะผู้กระทำไว้ เช่น the streets were lit-up ถนนทุกสายประดับไฟไว้สว่างไสว ซึ่งในกรณีนี้จะใช้ผู้ถูกกระทำมาเป็นประธานของคำกริยา ซึ่งมีผลทำให้ภาษามีรูปแบบเป็นกรรตุวาก แต่มีความหมายเป็นกรรมาวากและไม่ค่อยเป็นสำนวนธรรมชาติของภาษาไทย

ข) การสร้างประธานขึ้นมา ทำให้มีรูปแบบและความหมายเป็นกรรตุวากอย่างแท้จริง เช่น You're well known for your philanthropy. = คุณรู้จักท่านในฐานะคนใจบุญ ซึ่งลักษณะ ข) นี้จะมีสำนวนเป็นภาษาไทยธรรมชาติมากกว่าในลักษณะ ก) และน่าจะเป็นการแปลที่เหมาะสมกว่าด้วย

5. การแปลเป็นศัพท์บัญญัติ (Coinage)

เป็นลักษณะของการแปลความคิด (concept) ใหม่ที่ไม่มีในภาษาไทยมาก่อน ซึ่งเมื่อยังไม่มีศัพท์บัญญัติขึ้นเพื่อรองรับสังกัปและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีใหม่ๆ การแปลก็อาจต้องใช้เทคนิคการยืมคำ (loan translation) แต่ต่อมาเมื่อมีศัพท์บัญญัติโดยราชบัณฑิตยสถานแล้ว ผู้แปลก็พยายามใช้ศัพท์บัญญัติเพื่อให้การแปลครบถ้วนสมบูรณ์ และเป็นภาษาไทยที่ดี ทั้งนี้มาจากแนวคิดที่ว่าราชบัณฑิตยสถานก็คือผู้รับผิดชอบในการใช้ภาษาของประเทศ (language planner) เมื่อบัญญัติศัพท์ออกมาแล้วผู้แปลจึงพยายามใช้ตามให้มากที่สุด

ตราบเท่าที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการถ่ายทอดความหมาย อย่างไรก็ตามบางครั้งศัพท์บัญญัติที่ใหม่ต่อสายตาผู้อ่าน อาจทำให้เกิดปัญหาในการตีความซึ่งเป็นประเด็นที่ท้าทายต่อผู้แปลว่าจะเลือกใช้ศัพท์บัญญัติใหม่ๆ ที่ไม่คุ้นหู หรือจะใช้การบรรยายแทนคำศัพท์ หรือจะใช้การยืมคำจึงจะเหมาะสม จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ามีการใช้ศัพท์บัญญัติทั้งที่เป็นคำไทย เช่น นาร่อง ศัพท์บัญญัติเฉพาะด้าน เช่น อุปสงค์/อุปทาน ศัพท์บัญญัติทั่วไปเช่น โลกกาฬวัตร วันนักษัตรฤกษ์ และศัพท์บัญญัติซึ่งอาจยังใหม่ไม่คุ้นหู เช่น สังกัปและพลวัตร

6. การแปลคำยืม (loan words)

การแปลคำยืมจากการวิเคราะห์อาจตั้งข้อสังเกตได้ว่า

1) ถ้าเป็นเอกสารที่มีผลตามกฎหมาย เช่น หนังสือมอบฉันทะหรือหนังสือมอบอำนาจ (Proxy Form) ซึ่งเขียนเป็นภาษาไทย จะมีคำแปลเป็นอักษรภาษาอังกฤษกำกับไว้ ดังนั้นผู้แปลจะพยายามแปลเป็นภาษาไทยทั้งหมดโดยไม่ใช้คำยืม (เนื่องจากมีภาษาอังกฤษกำกับไว้แล้ว)

2) ถ้าเป็นการแปลภาษาธุรกิจอื่นๆ ที่มีใช้เอกสารที่มีผลทางกฎหมายโดยตรง แต่ต้องอาศัยความเข้าใจที่ถ่องแท้ของผู้อ่าน เพราะมีผลต่อการดำเนินการทางธุรกิจหรือมีผลต่อการพิจารณาตัดสินใจจะมีการใช้คำแปลภาษาไทยแต่มีภาษาอังกฤษกำกับไว้เป็นคำๆ เช่น แปลว่า ผู้รับดูแลหุ้น (Custodian) บุคคลในวงจำกัด (private placement)

3) ในการแปลเอกสารทางธุรกิจที่ไม่ค่อยเป็นทางการมาก เช่นการสื่อสาร การนัดหมาย การต่อรองเงื่อนงำที่เป็นระยะแรกก่อนการตกลงกันในครั้งสุดท้าย อาจมีการทับศัพท์ที่เป็นศัพท์เทคนิคที่ใช้กันทั่วไปในวงธุรกิจอยู่แล้ว เช่น คำว่าแบรนต์ อี-เมล เนท โลจิสติกส์

4) ชื่อคน ชื่อเฉพาะ ชื่อยี่ห้อ ชื่อสไตล์ อาจเขียนเป็นภาษาอังกฤษ หรือแปลแล้วมีภาษาอังกฤษจากต้นฉบับกำกับไว้ด้วย

4) การยืมคำไม่ได้เกิดจากการไม่มีคำศัพท์ในภาษาไทยเสมอไป แต่เกิดจากทางเลือกของผู้แปลที่ต้องการรสชาติของภาษาให้ฟังดูทันสมัยและเป็นความนิยมในการใช้คำยืมปนกับภาษาไทย โดยเฉพาะในวงการธุรกิจบันเทิง แฟชั่น ภาษาโฆษณาสินค้าที่เป็นกระแสนิยม การใช้คำยืมเพื่อจุดประสงค์นี้มีแพร่หลายมากขึ้น การบัญญัติศัพท์เพื่อคำยืมในลักษณะนี้อาจไม่มีความจำเป็นเท่ากับการบัญญัติศัพท์ในสาขาอื่นๆ เช่นการใช้เพื่อวิชาการหรือวิทยาศาสตร์

7. การใช้สิ่งทดแทนทางวัฒนธรรม (Cultural substitute)

การแปลโดยใช้คำที่แสดงสิ่งทดแทนทางวัฒนธรรม เป็นการมุ่งให้ได้ความหมายที่เท่าเทียมกับภาษาต้นฉบับ และเพื่อความเข้าใจง่ายและความเป็นธรรมชาติของภาษา นับเป็นการแปลเชิงสร้างสรรค์ (creative translation) ลักษณะหนึ่งในการแปลธุรกิจ ถึงแม้ว่าจะไม่ได้เน้นรสชาติของภาษาเท่ากับการแปลเรื่องเล่าหรือเรื่องแต่ง (fiction) แต่งานแปลที่ดีย่อมต้องการความเหมาะสมทางภาษา ซึ่งบางครั้งการใช้สิ่งทดแทนทางวัฒนธรรมก็เป็นสิ่งจำเป็นหรือทำให้เข้าใจได้ง่ายและชัดเจนขึ้น ตัวอย่างที่พบคือ การใช้ ปี พ.ศ. และเวลาแบบไทย การใช้มาตรา ชั่ง ตวง วัด เป็นแบบที่นิยมของไทย การใช้แนวคิดทางศาสนาพุทธ การพูดเปรียบเทียบแบบสำนวนไทย ตัวอย่างที่น่าสนใจได้แก่ bran names = ยี่ห้อ God = คุณพระ tycoon = เจ้าพ่อ และ mammoth = ยักษ์ใหญ่ ซึ่งคำแปลเหล่านี้ทำได้เหมาะสม และให้ความหมายที่เท่าเทียมกับภาษาต้นฉบับ

2. จากการสัมภาษณ์นักวิจัยและจากผลของการตอบแบบสอบถามการใช้เทคนิคการแปลได้พบว่าเทคนิคที่ผู้แปลใช้มากที่สุดเรียงลำดับดังต่อไปนี้

1. ความหมายตรงตัว
2. ความหมายที่สอง
3. ความหมายใจแจ้งและความหมายแฝง
4. ความหมายกว้างและความหมายแคบ
5. คำยืม
6. กรรมาจกและกรรตุวจาก
7. สิ่งทดแทนทางวัฒนธรรม
8. ศัพท์บัญญัติ
9. ความหมายตรงกันข้าม
10. คำกว้าง + รูปแบบ
11. คำกว้าง + หน้าที่
12. การใช้เชิงอรรถ
13. ความหลากหลายของคำแปล
14. สำนวน

สรุปการแสดงความคิดเห็นของนักแปลเกี่ยวกับการแปลอังกฤษธุรกิจเป็นไทย

จากการตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์นักแปล 12 คน เกี่ยวกับความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการแปล ได้พบประเด็นที่น่าสนใจพอสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. การใช้ศัพท์บัญญัติ บางครั้งยังมีปัญหาเรื่องความเข้าใจ เนื่องจากผู้อ่านยังไม่ชิน เช่น ไม่เข้าใจ พลวัตร สนธิ มหัพภาค สังกัป เป็นต้น และบางครั้งศัพท์บัญญัติออกมาซ้ำจนทำให้การยืมคำเป็นที่ยอมรับไปแล้ว
2. การใช้คำยืมเป็นการสร้างสีสัน รสชาติให้กับงานแปลและยังเข้าใจง่าย สอดคล้องกับวิธีคิดแบบร่วมสมัย ดังนั้นถ้าเอกสารไม่เป็นทางการ (formal) จริงๆ เช่น ภาษาราชการ ก็ไม่ควรเคร่งครัด หรือจำกัดการทับศัพท์จนทำให้เอกสารแปลไม่สะท้อนให้เห็นจุดประสงค์และรูปแบบของต้นฉบับ ผู้แปลบางท่านคิดว่าการยืมคำคือการยอมรับวัฒนธรรมรูปแบบหนึ่งนั่นเอง
3. การแปลธุรกิจเน้นจุดประสงค์ของการถ่ายทอดความหมายเป็นหลัก มากกว่ารูปแบบของภาษา เช่น ภาษาโฆษณาที่ใช้ได้ผลอาจไม่ถูกหลักไวยากรณ์ไทย แต่สะดุดตาและชักจูงความสนใจได้มาก เป็นต้น
4. การแปลธุรกิจ ควรใช้พจนานุกรมเฉพาะด้าน เพื่อเน้นความถูกต้องของการใช้คำ ผู้แปลเห็นว่าพจนานุกรมเฉพาะด้านมีความจำเป็นในการแปลให้กะทัดรัด และแม่นยำและป้องกันความเข้าใจผิดพลาดหรือกำกวมได้ดีกว่าการใช้ความหมายโดยทั่วไป

ข้อเสนอแนะ

- จากผลการวิจัย มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้
5. ควรมีการวิเคราะห์การแปลเฉพาะด้านอื่นๆ เช่น ด้านกฎหมาย การแพทย์ และวิทยาศาสตร์ เพื่อใช้ตัวอย่างการแปลที่มีคุณภาพและเพื่อให้มีข้อมูลครบถ้วนในการจัดทำเอกสารการสอนหรือตำราแปล
  6. การวิเคราะห์ภาษาในการแปลเฉพาะด้าน อาจนำไปเป็นข้อมูลในการรวบรวมพจนานุกรมศัพท์เฉพาะด้าน โดยเน้นการเปลี่ยนแปลงความหมายของคำในวงศัพท์เฉพาะเมื่อเทียบกับการใช้ศัพท์นั้นในภาษาทั่วไป
  7. ในกรณีที่ได้ควรมีการรวบรวมคำยืมที่ต้องการให้มีการบัญญัติศัพท์โดยเน้นความสะดวกในการใช้และความรวดเร็วในการบัญญัติตลอดจนการเผยแพร่ศัพท์บัญญัติอย่างรวดเร็วและเป็นระบบ

ภาคผนวก ก.

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

1. ต่อไปนี้เป็นเทคนิคในการแปล จำนวน 19 เทคนิค ขอให้ท่านเรียงลำดับการแปลที่ท่านใช้มากที่สุด และให้ความสำคัญมากที่สุด จำนวน 14 เทคนิค
(เกณฑ์การให้คะแนน อันดับ 1 = 14 คะแนน, อันดับ 2 = 13 คะแนน, อันดับ 3 = 12 คะแนน ..... และอันดับที่ 14 = 1 คะแนน)

เทคนิคการแปล	อันดับ ที่เลือกใช้	คะแนน (เฉพาะเจ้าหน้าที่)
1 การแปลตรงตัว (One to one)		
2 ความหมายแคบเป็นความหมายกว้าง (Specific to Generic)		
3 ความหมายที่สอง (secondary meaning)		
4 ความหมายแฝงเป็นความหมายโจ่งแจ้ง (Implicit to Explicit)		
5 กรรตุวากเป็นกรรตุวาก (Active to Active)		
6 ความหมายโจ่งแจ้งเป็นความหมายแฝง (Explicit to Implicit)		
7 ความหมายกว้างเป็นความหมายแคบ (Generic to Specific)		
8 กรรตุวากเป็นกรรมวาก (Active to Passive)		
9 ภาษาธรรมดาเป็นสำนวน (Common Expression to Idioms)		
10 กรรมวากเป็นกรรมวาก (Passive to Passive)		
11 แปลเป็นความหมายตรงกันข้าม (Negating Antonym)		
12 แปลเป็นศัพท์บัญญัติ (Coinage)		
13 ความหมายควบ (Fixed Collocation)		
14 ใช้คำแทนทางวัฒนธรรม (Cultural Substitute)		
15 กรรมวากเป็นกรรตุวาก (Passive to Active)		
16 คำยืม (Loan Words)		
17 คำกว้างขยายด้วยรูปแบบ (Generic plus Form)		
18 คำกว้างขยายด้วยหน้าที่ (Generic plus Function)		
19 ความหลากหลายของคำแปล (Variations)		

ภาคผนวก ข.

ตัวอย่างข้อมูลการแปลอังกฤษธุรกิจเป็นไทย

การประชุมผู้ถือหุ้น / Shareholder Meetings

ข้อ 31. คณะกรรมการต้องจัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้น เป็นการประชุมสามัญประจำปี ภายใน 4 เดือน นับแต่วันสิ้นสุดของรอบปีบัญชีของบริษัท การประชุมผู้ถือหุ้นคราวอื่นให้เรียกว่าการประชุมวิสามัญ คณะกรรมการจะเรียกประชุมผู้ถือหุ้นเป็นการประชุมวิสามัญเมื่อใดก็ได้ที่สุดแต่จะเห็นสมควร

Article 31 The Board of Directors shall summon a Shareowner Meeting as an Annual General Meeting of shareowners within four (4) months as from the last day of the fiscal year of the Company. The Shareowner Meetings other than the afore-mentioned meeting shall be called extraordinary meetings. The Board of Directors may summon an extraordinary meeting of shareowners any time as it deems appropriate.

ข้อ 34. ในการเรียกประชุมผู้ถือหุ้น ให้คณะกรรมการจัดทำหนังสือนัดประชุม ระบุสถานที่ วัน เวลา ระเบียบวาระประชุม และเรื่องที่จะเสนอต่อที่ประชุมพร้อมด้วยรายละเอียดตามสมควร โดยระบุให้ชัดเจนว่าเป็นเรื่องที่จะเสนอเพื่อทราบ เพื่ออนุมัติหรือเพื่อพิจารณาแล้วแต่กรณี รวมทั้งความเห็นของคณะกรรมการในเรื่องดังกล่าว และจัดส่งให้ผู้ถือหุ้นและนายทะเบียนทราบไม่น้อยกว่า 7 วัน ก่อนวันประชุม และให้โฆษณาคำบอกกล่าวการนัดประชุมนั้นในหนังสือพิมพ์ติดต่อกัน 3 วัน และต้องก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่า 3 วันด้วย

Article 34 In summoning a Shareowner Meeting, the Board of Directors shall prepare a written notice summoning the meeting stating the place, date, time, agenda of the meeting and the matters to be proposed to the meeting with reasonable details by indicating clearly whether such matters are proposed for information, for approval or for consideration as the case may be including opinions of the board of Directors with respect to the said matters and the said notice shall be served on the shareowners for their information not less than seven (7) days prior to the date of the meeting and shall also be published in a newspaper for three (3) consecutive days and not less than three (3) days prior to the date of the meeting.

ข้อ 35. ในการเรียกประชุมผู้ถือหุ้น ต้องมีผู้ถือหุ้นหรือผู้รับมอบฉันทะจากผู้ถือหุ้น (ถ้ามี) มาประชุมไม่น้อยกว่า 25 คน หรือไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมด แล้วแต่จำนวนใดจะน้อยกว่ากัน และต้องมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในกรณีที่ปรากฏว่าการประชุมผู้ถือหุ้นครั้งใด เมื่อล่วงเวลานัดไปแล้วถึง 1 ชั่วโมง จำนวนผู้ถือหุ้นซึ่งมาเข้าร่วมประชุมไม่ครบองค์ประชุมตามที่กำหนดไว้ ถ้าการประชุมนั้นได้เรียกประชุมเพราะผู้ถือหุ้นร้องขอให้การประชุมเป็นอันระงับไป แต่ถ้าการประชุมนั้นมีขึ้นเป็นการเรียกประชุมเพราะผู้ถือหุ้นร้องขอให้นัดประชุมใหม่และส่งหนังสือนัดประชุมไปยังผู้ถือหุ้นล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน ก่อนวันประชุม ในการประชุมครั้งหลังนี้ไม่บังคับว่าจะต้องครบองค์ประชุม

Article 35 At a Shareowner Meeting, there must be not less than twenty-five (25) shareowners and proxies (if any) present or not less than one half (1/2) of the total number of shareowners holding shares amounting to not less than one-third (1/3) of the total number of shares sold in order to form a quorum unless otherwise provided by law in any specific case.

At any Shareowners' Meeting, when one (1) hour has passed since the time specified for the meeting, the number of shareowners present at the meeting remains inadequate to form a quorum as specified in Article 37 and if such shareowner's meeting was called at the request of the shareowners, such meeting shall be cancelled. If such meeting was not called at the request of the shareowners, the meeting shall be summoned once again and the notice summoning such meeting shall be served to the shareowners not less than seven (7) days prior to the date of the meeting. In the subsequent meeting, a quorum is not required.

บรรณานุกรม

- Baker, M. (1997). In Other Words: A Course Book on Translation. London: Routledge.
- Barnwell, K. G. L. (1980). Introduction to Semantics and Translation. Horsley Green, England: Summer Institute of Linguistics.
- Bell, T.R. (1991). Translation and translating: Theory and Practice. New York: Longman Inc.
- Brislin, R.W. (1976). Translation: Application and Research. New York: Gardner Press Inc.
- Brown, G., and Yule, G. (1983). Discourse Analysis. Cambridge: Cambridge University Press.
- Cambridge Advanced Learner's Dictionary. (2003). Cambridge University Press (2nd ed.). Retrieved October 21, 2006, from <http://dictionary.cambridge.org/cald/>
- Carnap, R. (1942). Introduction to Semantics. Cambridge: Mass M.I.T. Press.
- Catford, J.C. (1965). A Linguistic Theory of Translation. London: Oxford University Press.
- Chadaporn, C. (1965). An Analysis of the Translation of "My Life Bill Clinton". A research paper for LA 900 submitted in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Arts in Language and Communication, School of Language and Communication the National Institute of Development Administration
- Chilver, J. (1992) English for Business: A Functional Approach. London: DP Publication LTD.
- Collin Cobuild Dictionary 1995. Harper Collins Publishers. London.
- ESCAP. (1984). Technology for Development. United Nation Fortieth Session of the Commission: Tokyo.
- Goedde, B. (2007). The New York Times; Nonfiction in Translation. Retrieved Jan15, 2009 from http://www.creativenonfiction.org/brevity/craft_goedde.htm
- Grice, H. P. (1975). Logic and Conversation, in Cole P. and Morgan, J.L. (eds), Syntax and Semantics: Vol.3. Speech Acts. New York: Academic Press.
- Hatim, B. and Mason, I. (1990). Discourse and the Translator: New York: Longman Inc.
- Hariyanto, S. (1996). Implication of Culture on Translation Theory and Practice. Malang: State Polytechnic.
- Karamanian, A.P. (2002). Translation and Culture. Translation Journal, V.6, No.1 January 2002. Retrieved December 9, 2006 from <http://accurapid.com/journal/19culture2.htm>

- Katz, J. 1972. Semantic Theory. New York: Harper & Row.
- Kempson, R. M. (1996). Semantic Theory. Cambridge: Cambridge University Press.
- Kreidler, C. W. (1998). Introducing English Semantics. London: Routledge.
- Kloepfer, R. (1967). Translation Theory and Intercultural Relations. Munich: Wilhelm Fink.
- Kurland, J. D. (2000). Fiction vs Nonfiction. Retrieved January 19, 2009, from <http://www.criticalreading.com/fictionvnonfiction.htm>
- Larson, M. (1998). Meaning-Based Translation: A Guide to Cross-Language Equivalence.
Oxford: University Press of America.
- Larson, R & Segal, G. (1995). Knowledge and Meaning: An Introduction to semantic theory. USA: Massachusetts Institute of Technology.
- Lefevere, A. (1975). Translating Poetry: Seven Strategies and a Blueprint. Accent: Van Gorcum.
- Lyons, J. (ed) (1997). Semantics. Cambridge: Cambridge University Press.
- Munday, J. (2001). Introducing Translation Studies: Theories and Applications. London: Routledge.
- Nabokov, V. (1964). Translator's Introduction. New York: Bollingen Foundation.
- Newmark, P. (1988). A Textbook of Translation. London: Prentice Hall International Ltd.
- Newmark, P. (1992). Approaches to Translation. Cambridge: Cambridge University Press.
- Newmark, P. (1995). Approaches to Translation. London: Phoenix ELT.
- Nida, E. A. (1964). Toward a Science of Translating with Special Reference to Principles and Procedures Involved in Bible Translating. Leiden: E.J. Brill.
- Nida, E. A. and Taber, C. R. (1982). The Theory and Practice of Translation. Leiden: E.J. Brill.
- Nida, E.A. (2001). Contexts in Translating. Amsterdam: John Benjamins.
- Nopakun, M. (2006). An Analysis of the Translation of "Balileo's Daughter".
A research paper for LA 900 submitted in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Arts in Language and Communication, School of Language and Communication the national institute of Development Administration.
- Oxford Advance Learner's Dictionary (2000). International Student's Edition (6th ed.). England: Oxford University Press.

- Parkinson, G. (1982). The Theory of Meaning. Oxford: Oxford University Press.
- Patcharee, P. (1999, December 7). "Translate it". Bangkok Post, Classified.
- Patcharee, P. (2005). An Analysis of Linguistic, Functional, and Socio-cultural Characteristics of Loan Translation: A Case Study of English-Thai Translation. Paper Presented at the International Conference on "Language, Communication, and Culture: Dialogues and Contexts in Focus".
- Samovar, L.A., Porter, R.E. & Stefani, L.A. 1998. Communication Between Cultures. Belmont: Wadworth.
- Savory, T. H. (1968). The Art of Translation. London: Cape.
- Singleton, D. (2000). Language and the Lexicon. New York: Oxford University Press.
- So Sethaputra (2546). New Model English-Thai Dictionary. Thai Wattanapanich Co. Ltd. Bangkok.
- Spolsky, B. (1998). Sociolinguistics. Oxford: Oxford University Press.
- Trappe, T., and Tullis, G. (2005). Intelligent Business. Essex: Pearson education Limited.
- Thriveni, C. (2002). Cultural Elements in Translation. Translation Journal, V.6, No.1 January 2002.
Retrieved January 08, 2009 from <http://accurapid.com/journal/19culture.htm>
- Twain, M. (1869). Retrieved January 19, 2009 from www.questia.com/literature
- Tyler, A. F. (1907). Essay on the Principles of Translation. London: Dent.
- Widdowson, H. (1979). Explorations in Applied Linguistics. Oxford: Oxford University Press.
- Wills, W. (1982). The Science of Translation. Stuttgart: Gunter Narr Verlag Tubingen.
- คู่มือการเจรจาและทำข้อตกลงการค้าขายเทคโนโลยี. กรุงเทพฯ 2528. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและการพลังงาน.
- พัชรี โภคาสัมฤทธิ์. "การแปลเพื่อเทคโนโลยี" เอกสารวิจัยส่วนบุคคล วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร หลักสูตรป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชน รุ่นที่ 13
ประจำการศึกษา 2543-2544.
- พัชรี โภคาสัมฤทธิ์. "การแปลอังกฤษเป็นไทย : ทฤษฎีและเทคนิค" สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 2549.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ:
ราชบัณฑิตยสถาน, 2538.

อัจฉรา วงศ์โสธร. (1983) การบัญญัติศัพท์และการทับศัพท์. รายงานการสัมมนาการใช้ภาษาไทย ศูนย์
ถ่ายทอดเทคโนโลยี สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและการพลังงาน กรุงเทพฯ